

"Naujienos"
1739 S. Halsted St.

LIETUVIŲ R. K.
LITHUANIAN WEEKLY NEWS, INC.
6802 SUPERIOR AVENUE
CLEVELAND, OHIO
ENclcott 4932

LIETUVIŲ ŽINIŲ

LIETUVIŲ R. KATALIKŲ SA-
VAITRASTIS EINA KAS PENK-
TADIENIS. SPAUŽDINAMAS L.
R. KAT. SPAUDOS DRAUGIJOS
SPAUSTUVEJE
119 So. 22nd St., Pittsburgh, Pa.
Tel. HEmlock 3121

METAI VI ENTERED AS SECOND CLASS MATTER NOV. 20, 1942, AT THE POST OFFICE AT PITTSBURGH, PENNSYLVANIA UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879. PITTSBURGH, PA., Penkt., Vasario 26d., 1943m. THE MOST POPULAR LITHUANIAN WEEKLY NEWSPAPER IN OHIO, MICHIGAN AND WESTERN PENNSYLVANIA No. 9.

IVYKIŲ AIDAI

Lietuvos Respublikos Sidabrinis Jubiliejus.

Šių metų vasario 16-toji diena buvo tikrai reikšminga lietuvių tautai, nes tą dieną suėjo 25 metai, kaip Lietuvos Taryba Vilniuje paskelbė Lietuvos Nepriklausomybės aktą. Kad tas aktas virstų gyvenimo tikrove, daug jaunų mūsų brolių turėjo pralieti kraują, o kairie net gyvasties netekti. Nors krauju įamžinta Lietuvos Nepriklausomybė, 1940 metais vieny, o 1941 metais kitų okupantų brutalių jėgų buvo sutremta.

Dabar lietuvių tauta deda visas galimas pastangas, kad karui pasibaigus, ta visiems miela laisvė būtų vėl atgauta. Lietuvių tautos kovai už laisvę, šiuo tarpu, vadovauja išeivija Amerikoje, kuri ir šį Sidabrinį Lietuvos Jubiliejų kuogražiausiai atšventė. To Jubiliejaus proga sustiprėjo mūsų dvasia ir išaugo pasiryžimas žūt but išvaduoti savo tėvų žemę iš dabartinės, nacių nelaisvės ir neįsileisti į Lietuvą kitų okupantų. Valio Laisva ir Nepriklausoma Lietuva!

Vokiečių Atakos Šiaurės Afrikoje.

Paskutiniu laiku vokiečiai susimetė atakuoti amerikiečių jėgas Tunisijoje. Vokiečiai pasiuntė prieš amerikiečius ir vienoje vietoje pralaužė frontą. Amerikiečiai neturėdami kovoję persvaros turėdami koojepersvaros, buvo priversti iš Tunisijos pietinės dalies pasitraukti. Tai buvo pirmutinė stambesnė vokiečių ir amerikiečių kova šiame kare. Nesmaugu, kad toje pirmutinėje kovoje vokiečiai paėmė viršų, bet nėra to blogo kas į gerą neišeitų. Taip ir šį kartą atsitiko. Amerikiečiams tas pralaimėjimas šiaurės Afrikoje bus gera praktika ateities kovoms ir be to tas pralaimėjimas atsidarys akis kairiems iš mūsų ir privers rimčiau atsinešti į karo reikalus. Karo vadovybė praneša, kad daug mūsų kariuomenės buvo sužeita ir užmušta. Tas parodo, kad mūsų vyrai fronte yra narsūs ir rizikuoja gyvastimi. Tokia kariuomenė, kada ji įgys praktikos ir turės geresnių ginklų, bus nenugalima. Mes dar kartą sakome, kad reikalinga gaminti dar daugiau ir dar geresnių ginklų Amerikos kariuomenės. Pirkime daugiau karo bonų, kurie paverčiami ginklais ir aukoki-

me daugiau prakaito karo dirbtuvėse, nes tik tokiu būdu sutaupysime kariuovių kraują.

Kongresė Reikalaujama Geresnio Kariuomenės Apginklavimo.

Iš kovų šiaurės Afrikoje paaiškėjo, kad Amerikos kariuomenė neturėjo stiprių priešstankinių armetų ir negalėjo atremti prieš galingų tankų. Kaikurie senatoriai ir kongresmonai reikalauja iš karo vadovybės netiek rūpintis kariuomenės didinimo, kiek geresniu jos apginklavimu. Karo vadovybė yra nusistačiusi šiais metais pašaukti kariuomenės dar 4-rius milijonus vyrų, tarp 18-48 metų amžiaus. Kad įvykdyti tą planą bus šaukiama kasdien po 12,000 vyrų. Šiam karo vadovybės planui kairurie kongreso ir senato nariai priešinasi įrodinėdami, kad tokia didelė kariuomenė Amerikai nėsanti reikalinga. Šįmet nebūsi atsižvelgiama į šeimyninę padėtį ir armijon šauks ir vedusius. Tik tie vyrai galės būti paliuosuoti nuo karinės tarnybos, kurie dirba svarbius karo darbus arba dirba ukyje.

Vis Daugiau Maisto Racionuojama

Beveik visas kenuotas maistas, vaisiai ir daržovės dabar racionuojami, nes tokio maisto daug reikalinga savo ir Rusijos kariuomenėms. Palyginti su Vokietija Anglija, Rusija dar Amerikos žmonės pakankamai gerai gyvena todėl dėl suvaržymų jokios baimės neturime. Jeigu jau mums čia Amerikoje pasidarys sunku, tai prieš kraštuose bus tikras badas ir jie nebepakeldami ukiškų sunkumų turės su laiku padėti ginklą arba bus militariškai nugaltėti.

New Yorko Arkivyskupas Svarbioje Misijoje

New Yorko Arkivyskupas Spellman isvyko Romon aplankyti Popiežiaus. Politiniuose sluoksniuose speliuojama, kad Ark. Spellman yra prašytas Amerikos Prezidento patirti Popiežiaus nuomonę dėl separatinės taikos su Italija. Jeigu tas speliuojimas yra teisingas, tai Popiežius pasidarytų taikos tarpininku tarp Italijos iš vienos pusės ir Amerikos — Anglijos iš kitos. Italijos pasitraukimas iš karo sąjungininkams būtų labai naudingas, o pačiai Italijai tikrai išganingas žygis.

SUOMIJA PLANUOJA MASKVAI SIŪLYTI ATSKIRĄ TAIKĄ.

STOKHOLMAS — Žiniomis iš Helsinkio. Suo mija planuoja, pasitaikius tinkamai progai, pasiūlyti taiką Sov. Rusijai.

Iki kovo 1 d. bus sudarytas naujas suomių ministrų kabinetas ir, sakoma, jo svarbiausias uždavinys bus neutraliniais keliais susisiekti su Maskva ir pasiūlyti taiką.

Kiek daug Suomija pasirengę auktois dėl taikos, dar nėra aišku.

EINA SMARKIOS SAJUNGINIŲ ARMIJŲ KOVOS SU VOKIEČIAIS TUNISIJOJE

LONDONAS — Reuterio žinių agentūra iš Zuricho, Šveicarijos, praneša, kad iš Prancūzijos vokiečių kariuomenė siunčiama į Ispanijos pasienį.

Sako, kelinta para traukianiai dienomis ir naktimis dunda per Prancūzijos Pirenejų distrikta. Kareiviai — daugiausia sezonuoti veteranai.

SAJUNG. ŠTABAS Š. Afrikoje, — Čia paskelbta, kad vokiečių šarvuotosios (tankinės) kolonos paėmė Kasserine tarpkalnį (perėją) centralinėje Tunisijoje, prasiiveržė per amerikiečių liniją ir užėmė aukštumas Algėrijos pasieniu.

Pranešta, kad kovos vyksta, amerikiečiai nemano pasiduoti.

Yra žinių, kad amerikiečiams pagalbon eina britų pirmosios armijos dalis. O britų aštuntoji armija atakuoja Maretho tvirtoves.

Arti Siba vokiečiai užtakavo ir prancūzų kariuomenės pozicijas. Prancūzų vyriausioji vadovybė praneša, kad prancūzams pasisekė suturėti vokiečių veržimąsi.

LENKŲ SANTYKIAI SU MASKVA — PRASTI

LONDONAS — Nugalintiesios vokiečių rusų armijos artinasi į buvusios Lenkijos pasienius. Treminės lenkų vyriausybės sluok sinuose reiškiamas baimės, kad kai rusų armijos įsiverž į Lenkijos teritorijas, tada tarp lenkų ir sovietų kilsimi nesupratimai.

Lenkų rusų santykiai yra supainioti ir sunkiai išsprendžiami. Tai dėl to, kad sovietų vyriausybė laikosi vienpusiško nusistatymo kas link lenkų teritorijų.

MIN. CIANO TURĖS AP-LANKYTI IR LIETUVOS MINISTERI PRIE VATIKANO.

(LKFSB) Buvusį italų užsienių reikalų ministrį Ciano paskyrus Italijos Ambasadoriumi prie Sv. Tėvo, pagal diplomatinis papročius, Ciano turės padaryti vizitą Lietuvos Pasuntiniui prie Vatikano Stasiui Girdvainiui. Tai įdomus susitikimas, ypač tuo atžvilgiu, kad Ciano esant užsienio reikalų ministru, 1940 m. po bolševikų okupacijos Lietuvos ministeris prie Italijos karaliaus St. Lozoraitis buvo italų priverstas gražius lietuvių atstovybės rūmus palikti rusams. Kas dabar gyvena tuose rūmuose, kai Italija kariauja su Rusija, nėra žinių. Taip pat ne visai aišku, kur prisiglaudęs St. Lozoraitis.

LIETUVIŲ PASIPIKTINIMAS BOLŠEVIKŲ KESINIMUSI LIETUVA

(LKFSB) Maskvos komunistų partijos, kuri dirguoja Rusijos politiką, laikraštyje "Pravda" vasario 8 d., paskelbtoji žinia, kuri vėliau buvo pakartota biuleteny SSSR ambasados Vašingtone, apie sovietų nusistatymą Lietuvą pasilaikyti sau. USA lietuviuose ir kituose demokratiškai nusistatčiusiuose žmonėse sukėlė gyvo pasipiktinimo. Visi prisimena 1920 m. Taikos sutartyje sovietų pasizadėjimą: "Rusija be atodairų pripažįsta Lietuvos valstybės savarankiškumą ir nepriklausomybę su visomis iš tokio pripažinimo juridinėmis sekmėmis ir gera valia visiems amžiams atsisako nuo visų Rusijos suvereniteto teisių, kuri ji yra turėjusi Lietuvių tautos ir jos teritorijos atžvilgiu."

Visi prisimena 1939 m. spalio 31 d. Molotovo pareiškimą prieš Aukščiausią Sovietų prezidiumą: "Mes esame nusistatę skrupulatiškai ir griežtai laikytis sutarčių... ir mes pareiškiame, kad visos nesąmonės apie susovietinimą Baltijos kraštų yra tik interesas mūsų bendrų priešų ir visų priešsovietišku provokatorių."

Tikrai, aukščiau minėti bolševikų "Pravdos" pareiškimai pasitarnaus tik nacionaliam, pakirsdami Baltijos tautų atsparumą, duodami naujos medžiagos Hitlerio propagandos mašinai. Argi Rusija vėl lauzys savo pasizadėjimus duotus pasirašant Atlanto Carterį, kur garantuojama tautų laisvė?

BAISŪS VARGAI SIBIRAN IŠTREMŲJŲ

(LKFSB) Kokia yra padėtis tūkstančių Sibiran išvežtų Lietuvos žmonių, galima spręsti iš pasakojimų tų, kuriems pavyko iš tos kančių šalies ištrukti. "Polska Walcząca" išspausdino tokį vaizdą: Turkestano smėlynuose ligininė. Joje pilna sergančių šiltine. Gailestingojė sesuo dirba 30 valandų, nes jos draugė apsirgo, atgulė, o pavaduoti nėra kam Ligoniniai dejuoja, bet nėr vaistų, tik vanduo ir vieną kartą dienoje maža, vaiko dozė reikalingiausių medikamentų. Ligoniniai norėtų išbėgti iš to Alkanajo Slėnio, nėr kur: jie už spygliuotų vielų. Nudžiugo, kai Sikorskis sutarė su Sovietais organizuoti lenkų kariuomenę Rytuose. Apleido jie Kara-Kum dykumą ir Tamerlano antkapį, — apie tūkstantį žmonių dešimtyje prekinio vagonų. Prie Kaspijos jūrų atvykę susėdo į laivą. Žmonės vos sutilpo.

Šalta, lietus, vėtra. Visi serga, bet džiaugiasi, kad po poros dienų pamatys Persiją. Kitas pasakoja-Kuibiševės sutikęs garsaus pulkininko seserėčią, paleistą iš tremtinių stovyklos. Buvo 10 laipsnių šalčio, o ji basynėčia įsistojusi į savo darytas vyžas, trumpa jupele, pilnolopų, su menkučiu plosčiumi, kaklas nuogas. Jai nurodyta, kaip pasiekti Tocką, ten stoji dirbti į ligininę, bet neilgai: šiltinė ją pakirto... ji palaidota." Panašiai kenčia ir iš Lietuvos ištremtieji žmonės. Pirmia Lietuviai komunistai Amerikoje leidžiuose laikraščiuose skelbė, kad tremtinių pavardės esančios... nuo kapų nurašytos, dabar gi patys skelbia apie lietuvius, kurie "Tarybų valdžios įsakymu buvo išgabenti Sovietų šalies gilumon."

Net deda iš Maskvos atsiųstus pranešimus, kad iš jų gauta 1.025.000 rublių dėl oro eskadrilės sudarymo. Matyt ne mažas skaičius jų ten yra, kad nežūrint uždarbio menkumo, surenkama milijonas rublių. Tik kuo čia didžiulis, kad iš apilyšusių, išalkusių tremtinių atimamas paskutinis kruvinai uždirtas pinigai. Mes, kurie gyvenome po bolševikų valdžią, žinome kokios ten "laisvos aukos." Kad lietuvių nekencia okupantų nacių ir savo gyvasties negailėtų, kad juos išvartyt, tai tiesa.

SMULKIOS ŽINIOS IŠ OKUPUOTOS LIETUVOS

OLANDAIVILNIUJE IŠTEIGĖ ŪKINIŲ TYRIMŲ CENTRĄ

(LKFSB) Olandų spaudos agentūra praneša, kad Olandijos Rytų Bendrovė ima atsakyti nuo minties per kelti išstisus olandų kaimus į rytus. Ji tačiau esanti įsteigusi ūkių tyrimo centrą Vilniuje ir planuoja steigti mokyklas kolonistams pačioje Olandijoje. Viena tokia mokykla jau veikianti. Joje 300 jaunų fermerių mokosi ūkių/dalykų, be to-vokiečių, rusų kalbų, geografijos etnologijos (apie įvairias tautas) ir drausmingumo.

KAIP BUVO PALAIDOTAS A. A. RAŠYTOJAS E. BINKIS

(LKFSB) Mūsų korespondentų I. Igutis, bažnyčioje Kaune. Pamaldas atlaikė ir dentas iš Europos papildomai praneša, kad laidotuvių religinės apeigos buvo pamokslą pasakė kan. A. Sabaliauskas. Prie kapo kalbėjo rašytojų draugijos pirmininkas Faustas Kirša. Draugų-bičiulių vardu kalbėjo Antanas Miškinis. Teatrų vardu Stasys Santvaras ir Antanas Bružas. Artistas Stasys Pilka padėklamavo velionies eilėraščių "Gyviems."

JUOZ. KELIUOTIS GYVAS IR TEBERAŠO

(LKFSB) Vienas iš gabesniųjų Lietuvos žurnalistų Juozas Keliutis, kurs ir daugeliui Amerikos lietuvių yra pažįstamas iš jo žurnalo "Naujoji Romuva," tebėra karo audrų nepalaužtas. Jis ir toliau plunksnos darbo nepameta. Lietuvos spaudoje pereinatis metais, be kitų, pasirodė jo straipsnis Vairganto Pragiedrulių 4-tai laidai pasirodžius, jis taipgi parašė staipsnį "Vilniaus Dramos Teatro darbais ir planai," tai pasikalbėjimas su teatro meno vadovu, režisoriu R. Juknevičium. Tėsdamas tos rūšies straipsnių seriją jis dar išspausdino "Lietuvos dailės keliai."

KOKIAS DAR SUKAKTIS TURĖSIME VASARIO 16 DIENĄ

(LKFSB) De sidabrinės sukakties nuo Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo, vasario 16 dar pripuola šios

sukaktys:

23 metai, kaip buvo Jon. Vileišis neoficialiai paskirtas I pasiuntiniu USA.

21 metai nuo įsteigimo Lietuvos universiteto Kaune, kurs dabar nacių uždarytas.

21 metai kaip Steigiamasis seimas priėmė žemės reformos įstatymą.

20 metų kaip ambasadorių konferencija Klaipėdą priskyrė Lietuvai.

16 metų nuo mirties Dr. Jono Basanavičiaus.

10 metų nuo mirties pamokslininko Drabnio, M. I. C.

162 metai nuo gimimo vysk. Motiejaus Valančiaus.

57-tą gimtadienį švenčia lietuvis poetas kun. Šmukštys — Paraponis, kurs paskutiniu metu gyveno Kaune.

Ta proga galima prisiminti, kad šįmet vasario 13 d. suėjo 5 metai nuo mirties Juliaus Naviko, kurs buvo "Kelio" ir "Vilniaus Rytų" redaktoriai.

PLEČKAITIS TARP ANGLIJOS LENKŲ ORGANIZUOJA PULKUS PRIŠ LIETUVĄ?

(LKFSB) Mūsų korespondentas iš Londono praneša apie jį pasiekusias žinias,

kad į Angliją esąs atvykęs Plečkaitis ir čia kartu su lenkų generolu Janušaičiu dirbą kurdami naujus Rytų Lietuvos, ar "slavų Lietuvos" pulkus, panašiai kaip Plečkaitis savu laiku kūrė juos Lydos apylinkėse. Plečkaitis esąs pakeista pavarde, bet tarnaujās tiems patponams tik ne Lietuvai. Nors gen. Sikorskis, sakoma, buvęs uždraudęs saviesiems sudarinėti visokius Związkus, bet, jam nėsant, įsikūrė su gen. Želigovskiu garbės pirmininku priešakyje

Šiaurės-Rytų Žemių Sąjunga ir jie jau kuria toms žemėms vaduoti specifinius karinius dalinius. Renka Vilnijos pabėgėlius, iš jų šį-tą daro, pridėjo daug svetimų vyrų ir pavadino Vilniaus batalijonu. Net kapeiloną vilnietį Ostonevičių paskyrė. Daugelis jų tiki, kad labai greit karas baigsis, kiti net mini datą — balandžio pirmoji. Kažin, vargšeliai ar jie apsižiūrėjo, kad tai melagių diena...

kad labai greit karas baigsis, kiti net mini datą — balandžio pirmoji. Kažin, vargšeliai ar jie apsižiūrėjo, kad tai melagių diena...

Lietuvių Žinios Lithuanian News

Weekly Publication Issued by The Lithuanian R. C. Literary Society... Subscription Rates... In U. S. A., one year \$1.50...

Amerikos Lietuvių Tarybos Pareiškimas

Amerikos Lietuvių Taryba, susidedanti iš atstovų įvairių Amerikos Lietuvių grupių ir organizacijų, kurios stovi už laisvos, nepriklausomos, demokratinės Lietuvos respublikos atstatymą, savo Konferencijoje, 1943 m. sausio 8 d., New Yorke, pažymi, kad Lietuva peršį karą kenčia jau antrą svetimą okupaciją.

Nuo 1941 m. birželio mėnesio Lietuva ir jos žmonės gyvena po vokiečių jungu. Po trumpo laikotarpio, kuomet įsiveržusieji naciai stengėsi apgaulingai sužadinti Lietuvos žmones viltį, kad Hitlerio armijos iškovos jiems tautinę laisvę, okupantai ėmė Lietuvą, kaip ir kitus Pabaltijo kraštus, negailestingai spausti ir išnaudoti. Ir juo tolyn ši nacių priespauda darosi vis skausdesne.

Hitlerio satrapų tikslas, matyt, yra: visiškai pajungti kraštą ekonominiams, sunaikinti jo kultūrinio gyvenimo savybes ir paversti jo gyventojus klusniais vokiečių viešpačių tautos vergais. Lietuva yra uoliai kolonizuojama vokiečiais atgabenamais iš Trečiojo Reicho, Olandijos ir Romanijos ir Besarabijos. Vokiečių firmos suima į savo rankas prekybos ir pramonės įmones Lietuvoje; vokiečiams yra pavedami didesnieji ūkiai, kurie buvo sukonfiskuoti ir paversti sov-chozais arba kolchozais sovietų okupacijos metu.

Tuo pačiu laiku iš Lietuvos yra išvežami į Vokietiją duona, mėsa, pienas, vaisiai ir kiti žemės ūkio produktai, kurių tam tikras kvotas vokiečiai atima iš valstiečių, mokėdami jiems saivališkaiki nustatomas beverčių pinigų sumas. Miestų gyventojai kenčia badą ir skurdą. Iš miestų ir kaimų gabenami darbininkai į Vokietiją prievartos darbams. Pereitais metais gauleiteris Renteln ragino važiuoti Vokietijon į "darbo frontą" ir Lietuvos universitetų studentus, okuomet, nežiurint visų gaudinimų ir grasinimų; tik maža studentų dalis sutiko dirbti Vokietijoje, tai abudu universitetai Kaune ir Vilniuje, buvo uždaryti ir 50 profesorių bei studentų buvo išvežti į koncentracijos stovyklas.

Už neklausymą nacių įsakymų ir už tariamus nusikaltimus prieš vadinamą valstybės saugumą žmonės yra baudžiami ne tik piniginių, bet ir mirtin. Žinios, kurios ateina iš Lietuvos per neutralias šalis, vis dažniau mini žmonių sušaudymus.

Žiauriausiai už visus yra persekiojami Lietuvos žydai, kuriuos naciai sugrudo į getus atskiruose miestų kvartaluose. Jau kelis kartus buvo pranešimų apie aštirus lietuvių baidimus tik už tai, kad jie davė maisto žydams arba kitokiu būdu mėgino jiems padėti. Nežmoniška fizinio žydų išnaikinimo politika, kurią sužvėrė naciai vykdo Lietuvoje, kaip ir kitose okupuotose šalyse, ši konferencija pasmerkia visu griežtumu ir pasisako už tai, kad tų žiaurumų vykdytojai būtų sušaudyti ir pareikalauti didelių aukų. Bet lietuvių tauta, kuri per šimtmečius grumėsi su teutonais ir sumušė kryžiuočių ordiną prie Grunvaldo, nelenks savo sprando po vokiečių jungu. Visi atsimesna, kaip pereitame Pasaulio Kare Lietuva pasiskelbė nepriklausoma, nežiurint didžiausių kaizerio valdžios pastangų paversti ją vokiečių Reicho provincija. Lietuva tuomet, kaip ir dabar, buvo vokiečių okupacijoje. Ateinančių sąvaite, vasario 16-ą, sukaks lygiai 25 metai nuo to svarbiausio lietuvių istorijoje įvykio.

Lietuvos žmonės tos datos neužmiršo, kaip jie neužmiršo ir savo 22 nepriklausomo gyvenimo metų, kuomet jie, galima sakyti, išnieko sukūrė savo valstybę, pasistatė tukstančius mokymų, bei kultūros židinių ir pakėlė savo ekonominę būklę iki tokio gerovės laipsnio, koks niekuomet nebuvo pasiektas, būnant Lietuvai svetimųjų valdžioje.

Lietuva neužmiršo taip pat ir tos skriaudos, kurią jai padarė Hitleris, atplešdamas 1939 m. Klaipėdos kraštą su vieninteliu Lietuvos uostu. Faktas, į kurį verta atkreipti visų "Ašies" priešų dėmesį, yra tas, kad Lietuva, dabartinio karo išvakarėse, buvo pirmoji po Čekoslovakijos nacių agresijos auka.

Milžiniškoje savo daugumoje Lietuvos žmonės jau šien dienų yra visa siela su Jungtinėmis Tautomis ir tik laukia valandos, kada jie galės kartu su jomis stoti atvirai į kovos frontą. Amerikos lietuviai seka su giliausia simpatija šitos jų tėvų krašto kovą dėl išsivadavimo iš nacių vergovės Tiesioginės pagalbos suteikti jam, deja, jie dabar negali. Vienintelis budas pagreitinti Lietuvos išlaisvinimą ir sutrumpinti jos gyventojų kančias — tai visomis jėgomis remti J. A. V. ir jų sąjungininkų karo pastangas, kad kaip galint greičiau būtų laimėta pilna pergalė, kad būtų sutriuškinti totalitariniai agresoriai.

Jungtinių Tautų pergalė reikš laisvės gražinimą visoms tautoms, kurioms ji buvo išplėsta jėga, kaip tatau yra paskelbta Atlanto Čarteryje. Lietuvos nepriklausomybės atstatymą, be to, užtikrino įsakmiai pats Prezidentas Rooseveltas dar 1940, spalio 15 d., kuomet jisai priėmė Amerikos lietuvių delegaciją Baltuosiuose Rumuose Washingtone. Kančios, kurias Lietuvos žmonėms tenka iškentėti dabar, po hitlerizmo letena, tikrai negalėjo sumažinti jų teises atgauti laisvę.

Be galo svarbu, kad Lietuvos žmonės, kaip ir kitų okupuotųjų šalių gyventojai, gautų ko daugiausia moralinės paramos iš Jungtinių Tautų. Atlanto Čarteris šituo atžvilgiu turi ne-

naicu vyriausybei didziuju Lietuvos politiniu partiju pripazintieji vadai.

Nėra abejonės, kad ši Lietuvos liaudies kova prieš okupantus atnės jai daug kentėjimų ir pareikalauti didelių aukų. Bet lietuvių tauta, kuri per šimtmečius grumėsi su teutonais ir sumušė kryžiuočių ordiną prie Grunvaldo, nelenks savo sprando po vokiečių jungu. Visi atsimesna, kaip pereitame Pasaulio Kare Lietuva pasiskelbė nepriklausoma, nežiurint didžiausių kaizerio valdžios pastangų paversti ją vokiečių Reicho provincija. Lietuva tuomet, kaip ir dabar, buvo vokiečių okupacijoje. Ateinančių sąvaite, vasario 16-ą, sukaks lygiai 25 metai nuo to svarbiausio lietuvių istorijoje įvykio.

Lietuvos žmonės tos datos neužmiršo, kaip jie neužmiršo ir savo 22 nepriklausomo gyvenimo metų, kuomet jie, galima sakyti, išnieko sukūrė savo valstybę, pasistatė tukstančius mokymų, bei kultūros židinių ir pakėlė savo ekonominę būklę iki tokio gerovės laipsnio, koks niekuomet nebuvo pasiektas, būnant Lietuvai svetimųjų valdžioje.

Lietuva neužmiršo taip pat ir tos skriaudos, kurią jai padarė Hitleris, atplešdamas 1939 m. Klaipėdos kraštą su vieninteliu Lietuvos uostu. Faktas, į kurį verta atkreipti visų "Ašies" priešų dėmesį, yra tas, kad Lietuva, dabartinio karo išvakarėse, buvo pirmoji po Čekoslovakijos nacių agresijos auka.

Milžiniškoje savo daugumoje Lietuvos žmonės jau šien dienų yra visa siela su Jungtinėmis Tautomis ir tik laukia valandos, kada jie galės kartu su jomis stoti atvirai į kovos frontą. Amerikos lietuviai seka su giliausia simpatija šitos jų tėvų krašto kovą dėl išsivadavimo iš nacių vergovės Tiesioginės pagalbos suteikti jam, deja, jie dabar negali. Vienintelis budas pagreitinti Lietuvos išlaisvinimą ir sutrumpinti jos gyventojų kančias — tai visomis jėgomis remti J. A. V. ir jų sąjungininkų karo pastangas, kad kaip galint greičiau būtų laimėta pilna pergalė, kad būtų sutriuškinti totalitariniai agresoriai.

Jungtinių Tautų pergalė reikš laisvės gražinimą visoms tautoms, kurioms ji buvo išplėsta jėga, kaip tatau yra paskelbta Atlanto Čarteryje. Lietuvos nepriklausomybės atstatymą, be to, užtikrino įsakmiai pats Prezidentas Rooseveltas dar 1940, spalio 15 d., kuomet jisai priėmė Amerikos lietuvių delegaciją Baltuosiuose Rumuose Washingtone. Kančios, kurias Lietuvos žmonėms tenka iškentėti dabar, po hitlerizmo letena, tikrai negalėjo sumažinti jų teises atgauti laisvę.

Be galo svarbu, kad Lietuvos žmonės, kaip ir kitų okupuotųjų šalių gyventojai, gautų ko daugiausia moralinės paramos iš Jungtinių Tautų. Atlanto Čarteris šituo atžvilgiu turi ne-

įkainuojamą vertę. Bet ši konferencija yra priversta pažymėti, kad tam tikruose rateliuose, šioje šalyje ir užsienyje, dar tebėra skleidžiama mintis, kad mažų tautų likimas po šio karo turės būti paaukotas didžiųjų valstybių interesams. Specialiai apie Lietuvą ir kitas Pabaltijo šalis yra skelbiama, kad jos jau nubalsavusios priimti sovietų sistemą ir tapti Rusijos dalimi. Vienas užsiminimas apie apgavimus 1940 m. liepos mėnesio "rinkimus" sovietų armijai užėmus Lietuvą, Latvija ir Estija, kaip apie tautų valios pareiškimą, yra joms įžeidimas ir pasityčiojimas iš teisingumo.

Tokia žalinga propaganda — ypač kuomet ji eina iš šaltinių, artimų vienai valstybei, susijungusiai su Jungtinėmis Tautomis ir pasirašusiai Atlanto Čarterį, arba kuomet ji yra skleidžiama tos valdžios įtakoje esančiuose spaudos organuose, — gimdo sumišimą ir nesutikimus tarp amerikiečių, kilusių iš mažųjų Europos tautų, o labiausiai tarp Baltijos kilmės žmonių. Kas dar pavojingiau, tokia propaganda gali būti panaudota nacių, kaipo ginklas jų psichologiniam karui prieš okupuotųjų šalių gyventojus: Jeigu tiems gyventojams bus atimta viltis atgauti po karo teisę laisvai spręsti savo likimą, tai jie neteks svarbiausio paskatimo kovoti prieš savo pavergėjus.

Ši konferencija, reikšdama savo rimtą susirūpinimą tokiu neatsakomingu Atlanto Čarterio principų neigimu, giliai tiki, kad tautų laisvės ir teisingumo idėjos, kurias paskelbė dviejų didžiųjų Vakarų demokratijų vadai, Roosevelt ir Churchill, vistiek paims viršū. Jas paniekinus, žmonijai būtų uždarytas kelias iš dabartinės pasaulio katastrofos ir geresnė ateiti.

Ši konferencija tvirtai tiki, kad Atlanto Čarterio dėsniai bus pritaikyti ne tik tai Čekams, lenkams ir norvegams, bet taip pat ir lietuviams, latviams ir estams. Ji tiki, kad po šio karo bus surastas budas sutvarkyti santykius tarp visų tautų taip kad kiekviena jų galėtų gyventi laisva ir nebijodama galingesniųjų savo kaimynų.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA L. Šimutis, Pirmininkas. Dr. P. Grigaitis, Sekretorius.

Radosi Vienas Lietuvis, Norįs Dirbti Hitleriui

Pavergęs mūsų tėvų žemę, Adolpas Hitleris su savo patikūnais pradėjo uzurpuoti Lietuvos piliečius, daug žalos pridaręs ir lūpdamas iš kiekvieno viską ką besitraukdami bolševikai dar nepagrobė. Keletas kvilingų, su naciiais oficiozais, aną dieną dideliai nužebo ir kvaišo iš

rūstybės, kai darbo rekrutavimo ofisas nerealizavo laukiamų duomenų. Mat, jie tikėjos gauti tūkstantį ar daugiau darbininkų, o rado si tik vienas lietuvis, kurs savanoriai atėjo į ofisą ir pasisakė norįs važiuoti į Vokietiją dirbti Adolpui Hitleriui.

Kadangi Adolpas Hitleris reikalauja daugybės darbininkų krašto apsaugos fabrikuose Vokietijoje, tai naciai oficiozai, surimtėje, pradėjo klausinėti aplikantus.

"Tamsta jau esi prisiruošęs, net džiaugęsi, kad gali dirbti dėl Naujosios Santvarkos Europoj.

"Taip, taip, ponai," atsakė aplikantas.

"Ar tamsta esi prityręs darbininkas, kurs gali skubiai ir su precizija produkuoti, kas tik reikalaujama iš tamstos?"

"Taip, taip ponai; aš atėjau aukštai rekomenduojamas."

"A-h-h-h-h!" naciai atsidūso su mielu noru, o iš džiaugsmo net trynė delnus ir su pasitikėjimu žvelgė vienas į kitą. Štai, tai gal pirmasis iš daugelio, kurs šviesiai mato ir ryškiai sutvarkyta, kad Fuehrerio Naujoji Santvarka tai vienintėlis viltis ir išganymas Lietuvai.

Tuo tarpu vienas iš nacių klausinėtojų klausė, ką aplikantas galis dirbti, teiraudamas:

"Mums ypatingai reikia tankų mechanikų. Suprantama, tamsta esi tokis mechanikas?"

"Ne!" galvą nupurtė aplikantas. "Tačiau, kaip iš pradžių sakiau, aš esu labai geras savo amate, ir aš noriu kuomi nors pasidaruoti Fuehreriui Adolpui Hitleriui. Žinokite, aš esu duobkasy, ir Hitleriui galėčiau iškasti giliai, labai gilia duobę..."

AMERIKIEČIŲ SUSIDOMĖJIMAS LIETUVOS

(LKFSB) Vasario 12 d. Worcester, Mass., buvo uždaryta Lietuvių liaudies dirbinių, liaudies sudinių paroda, trukusi apie porą savaitių. Parodą rengė Worcester Natural History Society, kuri tokių parodų nuėmėsi visą eilę iš įvairios kilmės tautų, o eksponatus parūpino tėvai marijonai iš Marianapolio, iš Worcesterio-gi-Lietuvių Moterų klubas, Šv. Kazimiero Socialinis Klubas, Vilniaus Aušros Vartų Socialinis Klubas. Lietuvių liaudies dirbinių paroda buvo pirmoji iš numatytosios serijos.

Worcesterio anglų kalbos spauda, rašydama apie parodą, apbrėžė, kad joje buvo nepaprasto gražumo (extraordinary beauty) dalykų. Ypatingą dėmesį laikraščiai atkreipė į kultures, išmargintas gražiausiai raštais. Viena Worcesterio lietuvių paroda pristatė audinį, prieš 200 metų padarytą. Tai tikrai brangus ir senoviškas audinys.

Parodos atidaryme dalyvavo Worcesterio majoras Bennet ir kalbą pasakė lietuvis prokuroras (attorney) A. Mileris.

Nesiduokime Užmigdomi Ispusta Propaganda

Rūsams sumušus vokiečius ties Stalingradu ir britams išvijus italus iš Egipto ir Libijos, daugelis žmonių Amerikoje pradėjo labai paviršutiniškai žiūrėti į karo pergalės reikalus. Kąkurie amerikiečiai pasisakė rusų armijos štabo entuziastingus komunikatus arba pasiklausę mažiau kritškų radio komentatorių išvedžiojimus, ėmė manyti, kad jau pergalė čia pat. Tokia išpusta propaganda gal but labai reikalinga Rusijoje, kur civiliai žmonės, dėl karo sudarytų sunkumų, kenčia badą ir šaltį, bet ji pavojinga mums, silpnina mūsų budrumą ir jėgų sukaupimą busimai pergalėi. Publika tankiausiai tiki telegramomis iš karo frontų ir gaudama kasdien tik linksmas žinias, pradeda manyti, kad karas laimėti bus labai lengva. Tuo tarpu mūsų vyrai karo frontuose turi labai sunkiai kovoti už kiekvieną žemės pėdą šiaurės Afrikoje ar maža salelę pietų Pacifike.

Tikrumoje ir Rusijos frontuose toli gražu vokiečiai dar nėra taip skaudžiai sumušti, kaip rusų propaganda skelbia. Vokiečių pralaimėjimai ties Stalingradu ir jų pasitraukimas iš Rostovo ir Charkovo beabejo yra reikšmingi įvykiai, bet tai dar neįrodo vokiečių fronto Rusijoje žlugimo. Nudėgęs nagus Hitleris prie Stalingrado turėjo pasiduoti savo generolų — karo specialistų nuomonei, kurie savo laiką buvo įspėję Hitleri nelysti per daug giliai į Rusiją. Didysis vokiečių šios žiemos traukimasis Rusijoje, nors jis labai nusmugdė nacių vadų prestyžą, bet gali palengvinti vokiečių armijai, trumpesnėje fronto linijoje, geriau gintis. Todėl ateinančią vasarą gali tekti dar ir rusams labai kietai kovoti, kol jie išstums vokiečius iš Dniepro įtvirtintos linijos.

Ateina žinios iš Rusijos fronto, kad vokiečiai daro didelius įtvirtinimus Rygos — Odesos linijoje, kurioje mano dar gintis, jei rusai sulaužytų Leningrado-Kijevo ir Dniepro liniją. Visais atvejais rusai dar turi prieš akis sunkią kovą, kol jie galutinai išvarys vokiečius bent iš savo žemių.

Amerikiečiai ir britai šį pavasarį turės sunkiai kovoti šiaurės Afrikoje, kol iš ten išstums gerai įsitvirtinusių vokiečius ir italus. Suvienytų tautų jėgos Kinijoje ir pietų Pacifike dar turi daug darbo, kol sunaikins japonų karišką galia. Taip kad mums nėra ko save raminti viltimi lengvo karo ir greitos pergalės. Turėsime dar kietai ir ilgai dirbti ir daug aukotis, kol atsieksime pilnutinės pergalės visuose karo frontuose.

Lietuva Turės Buti Laisva ir Nepriklausoma Valstybė.

Lietuvos Nepriklausomybės Sidabrinio Jubilėjaus proga, visuose Amerikos didmieščiuose, kur tik gyvena didesnis burys lietuvių, buvo suruoštos gražios iškilmės. Dalyvavę tose iškilmėse netik Amerikos Lietuvių visuomenės vadai, bet ir žymus amerikiečių politikai, kaip kongresmanai, gubernatoriai, Miestų Mayorai tvirtai pareiškė, kad Lietuvai turės būti suteikta laisvė ir Nepriklausomybė. Tai buvo tikrai vykęs Amerikos Lietuvių ir amerikiečių visuomenės vadų sutartinas atsakymas Maskvai, kuri vasario 8 d. padarė pareiškimą, norintį vėl okupuoti Lietuvą ir kitas Pabaltijo Respublikas. Šį kartą Maskvos nepamatuotos pretenzijos į Lietuvos Respubliką buvo begalo įspudingai atremtos Amerikos įtakingų visuomenės ir politikos vadų gausiais ir tvirtais pareiškimais. Bolševikų vyriausybė pagaliau turės įsitikinti, kad jai niekuomet nepavyks gauti Amerikos Vyriausybės ir visuomenės pritarimo Lietuvos ir kitų Pabaltijo šalių okupacijai. Kas dar reikšminga, kad toje akcijoje už Pabaltijo šalių laisvę ir Nepriklausomybę, šį kartą labai aktingai pasisakė, oficialieji kaimyninių Lietuvos Valstybių: kaip Lenkijos, Čekoslovakijos, Jugoslavijos ir kt., atstovai. Reiškia žutbutinėje kovoje už savo laisvę lietuviai šiandien nebevieni, bet šalia jų stovi ir kitos centro Europos ir Balkanų tautos. Šią valstybės nepriklausomybę sustiprinti lietuviai, latviai ir estai turėtų surasti budų artimesniam bendradarbiavimui su tomis centro Europos ir Balkanų tautomis, kurioms taipgi grasina rusiškasis imperializmas. Todėl jau laikas butų mūsų Taryboms pradėti planingą taikryptimi veikimą, kad karo įvykiai neužkluptų mūsų susiskaldžiusių ir nepasiruošusių.

PITTSBURGHO ZINIOS

Šv. Kazimiero Lietuvių Katalikų Parapijos Auksinis Jubiliejus

Vasario Devynioliktoji, tai viena iš įžymiausių dienų Šv. Kazimiero lietuvių katalikų parapijos gyvenime. Tai atmintinoji garbinga ir istorinė diena, nes vasario 19 d., 1893 m., būtent, lygiai 50 metų atgal, Pittsburgho ir apylinkių lietuviai katalikai dalinosi tuo neišreiškiamu džiaugsmu, kad galėjo dalyvauti pirmose lietuviškose pamaldose Šv. Mišiu, kurias atnašavo D. G. kun. Adomas Lopato senosios katedros sklepe, Grant Street and Fifth Avenue, Pittsburgh, Pa.

Tą atmintiną ir reikšmingą dieną lietuviai katalikai neapsakomai džiaugėsi, kad galėjo prigimtoje savo tėvų kalboje išgirsti lietuvišką pamokslą, kurį jiems skelbė pirmasis lietuvis kunigas šiame didžiuliam dūmų mieste.

Iš daugybės šimtų mūsų tautiečių širdžių ėjo nuosirdžiausia dėkonės malda Gerajam Dievui, kad jiems teikė tokią didelę malonę mylimoje savo tėvų kalboje garbinti visų mūsų Kūrėją ir žmonijos Tėvą.

Šv. Kazimiero parapijos Auksinio Jubilėjaus pradžia bažnyčioje

Šv. Kazimiero lietuvių katalikų parapija, išgyvenusi pusę amžiaus, šiandien gali su maloningu pasididžiavimu žvelgti į visą tai kas buvo nuveikta per pastaruosius 50 metų, gali su iškilmingesne išraiška veiduose gerėtis dideliais nuopelnais, gali Gerajam Dievui nuosirdžiau dėkoti ir didesniu džiaugsmu minėti tą garbingą 50 metų laikotarpį.

Nenuostabu, kad Šv. Kazimiero lietuvių katalikų parapija, išmintingoje dartinio D. G. kleb. kun. Magno J. Kazėno vadovybėje, tą pačią garbingą dieną ir su tuo pačiu neišreiškiamu džiaugsmu pradėjo garbingai švęsti nuopelniną parapijos Auksinį Jubiliejų.

Ta atmintina ir istorinė proga, Šv. Kazimiero garbintoje bažnyčioje 8 val. ryte parapijos Auksinis Jubiliejus prasidėjo su trejomis Šv. Mišiomis, kurias prie Didžioje Altoriaus atnašavo D. G. kleb. kun. Mykolas J. Urbonas, o prie šalinų altorių atnašavo kun. A. Tamoliūnas ir kun. P. Lunskis.

Gi 9 valandą D. G. kleb. kun. Magnus J. Kazėnas su asista atnašavo iškilmingas Šv. Mišias už mirusius parapijos ikūrėjus ir už visus geradarius, prietelius. D. G. Celebrantui asistavo kun.

Juozapas V. Skripkus kaip diakonas ir kun. A. Tamoliūnas kaip subdiakonas. Cereemonijaras buvo D. G. kleb. kun. Mykolas J. Urbonas, kurs, po evangelijos atgiedojimo, skelbė turiningą ir be galo reikšmingą pamokslą pradėjus parapijos Auksinį Jubiliejų minėti.

Labai malonų įspūdį darė tai, kad per Šv. Mišias 8 ir 9 val. daugybė parapijonų, aukštesnės ir pradinės mokyklų visi vaikai ėjo prie Šv. Komunijos. Maldininkai — seni, jauni, ir visi buvo pasipuošę atmintiniais Auksinio Jubilėjaus ženklais. Tų pačių maldininkų veiduose reikėsi atgamtinis susikaupimas; be to, reikėsi palaimintoji nuotaika, ir iš kai kurių akių tryško džiaugsmo ašaros.

Auksinio Jubilėjaus bankietas

Turėjai stebėtis, iš kur to svietelio supludo tiek daug į Šv. Kazimiero ruimingą svetainę. Rezervuotų vietų dėl 400 neužteko. O maloni į veidų išraiška sakė, kad visi jie šį iškilmingą vakarą laimingi ir džiaugiasi, atsilankę į Auksinio Jubilėjaus bankietą. Kiekvienas turėjo trispavį auksu varsuotą Jubilėjaus ženklelį, gi stalai nudabinti tokia pat spalva. Languose puikiai atrodė tautiški vainikai su auksuota skaitline 50 metų Jubilėjaus atminčiai.

Lygiai aštuntą valandą D. G. kleb. kun. Magnus J. Kazėnas ir lietuviškoji dvasiškija pasirodo svetainėje. Pasigirsta gausingas delnų plojimas. Visi džiaugiasi ir jaučia ką tokio nepaprastai iškilmingo.

Visiems užėmus skirtas savo vietas, D. G. kleb. kun. Magnus J. Kazėnas prašo D. G. kleb. kun. Mykolą J. Urboną atkalbėti malda.

Po maldos prasideda Auksinio Jubilėjaus bankietas. Patsai MENU buvęs rinktiniausias iš žuvies ir kitų skanių gardumynų. Šimtas gražiausių parapijos lietuvių gražuolių mergaičių, su šypsena veiduose ir maloniu lietuviškuoju nuosirdumu patarnavo svečiam. — dalyviams džiaugsmingame Jubilėjaus bankiete. Gi malonūs muzikos aidai žavėjo ir džiugino kiekvieno dalyvio širdį. Visi nusiteikę maloniu upu ir iškilminga palaima.

Reikšminga ir istorinė Jubiliejinė programa

Kadangi D. G. kun. Adomas Lopato, pirmasis parapijos lietuvis klebonas, dėl nesveiktos negalėjo pribūti į tas parbingas iškilmes, D. G. kleb. kun. Magnus J. Ka-

zėnas paprašė svečių-dalyvių gausiai paploti užsitarnavusio senelio pirmojo lietuvių klebono pagarbai.

Sekamai D. G. kleb. kun. Magnus J. Kazėnas prašė svečių-dalyvių atsistojus nu lenkti galvą pagarbai a. a. kunigui Jonui Sutkaičiui, antrajam parapijos klebonui, kurio rūpestingoje vadovybėje pastatyta dabartinė Šv. Kazimiero bažnyčia ir mokykla.

Iš buvusių parapijos vikarų šiame jubiliejiniame bankiete dalyvavo kun. V. Abromaitis ir kun. A. Tamoliūnas, kurie kalbėjo iš savo atsiminimų, išreikšdami nuoširdžius savo sveikinimus ir linkėjimus.

Pirmieji parapijos organizatoriai iš 1893 m. buvo šie: Juozapas Mickevičius, Jurgis Blaževičius, Andrius Buvelskas, Baltrus Gaidys, Feliksas Ambrolevičius, Andrius Sabaitis, Vincas Puidas, Jurgis Samuila ir kiti. Tik Juozas Mickevičius ir Jurgis Blaževičius dalyvavo šiame bankiete, o iš ryto per iškilmingas pamaldas priėmė Šv. Komuniją. Tiems seneliams organizatoriams svečiai-dalyviai iškreikė pagarbą ilgais plojimais.

Po to sekė parapijos mokinių ir studentų programėlis, iš kurio rinktinioji publika gėrėjosi ir nesigailėjo katučių tautiška išreikšusioms jaunosioms lietuviškoms žvaigždėms, sušviestoms meno pasauliu.

Iš eilės gražiai kalbėjo D. G. kleb. kun. E. Vasiliauskas, Šv. Kazimiero parapijos "gerasai vaikas," kaip D. G. kleb. kun. Magnus J. Kazėnas išsireiškė, perstatydamas gerb. kalbėtoją. Tikrovėje, jis yra pirmasis lietuvis kunigas, gimęs šioje parapijoje ir apturėjęs pradinį mokslą parapijos mokykloje. Jis tikrai "gerasai vaikas," nes paklojo penkdešimtą parapijos 50 metų gyvavimo atminčiai.

Principalis bankieto kalbėtojas

Nūngi, visa publika sutartinai giedojo "Tautos Maldą" ir dainavo "Leiskit į Tėvynę," po ko D. G. kleb. kun. Magno J. Kazėno buvo perstatytas kalbėti D. G. kleb. kun. Myk. J. Urbonas, principalis jubiliejinio bankieto kalbėtojas, iš kurio reikšmingos kalbos visi buvo sužavėti ir nesigailėdami gausiai ir ilgai plojo rankomis. D. G. kalbėtojas jubiliejinę savo kalbą baigė skambiomis sukurtomis savo eilutėmis, kurios patalpintos šio laikraščio skiltyse, po kurių

taip pat paklojo penkdešimtą parapijos 50 metų gyvavimo sukakties proga.

Čia publika linksmai sudainavo dainą "Salta Žiemužė," po kurios sekė kitų svečių kunigų kalbos, kurias trumpai pasakė kun. Justinas Vaškys, kun. V. Sadauskas, kun. Paulius Lunskis ir kun. A. Karužiskis. Dėl nusišaldimo, negalėjo kalbėti kun. Juozapas V. Skripkus ir kun. Jonas Mišius, dalyvavusieji bankiete. Kunigui Pauliui Lunskiui, kai D. G. kleb. kun. Magno J. Kazėno buvo perstatytas kaip naujai paskirtas Šv. Vincento lietuvių parapijos klebonas, svečiai-dalyviai ilgai plojo iš didelio džiaugsmo, kad jų gerieji kaimynai vincentiečiai pagaliau susilaukė uolaus darbininko ir lietuvių tėvynainio kunigo savo klebonu.

Baigiant jubiliejinį bankietą

Kad svečiai-dalyviai buvo patenkinti jubiliejiniu bankietu ir didingai džiaugėsi, galima buvo matyti iš to, kaip su pakeltu upu ir imponuojančiai dainavo dainą "Kaip aš turėjau kaime mergelę."

Po dainos trumpai kalbėjo Šv. Kazimiero parapijos Jubiliejinio Komiteto pirmininkas Juozas Tamkevičius.

Taip pat kalbėjo ir adv. Stays Gabaliauskas, "Lietuvių Žinių" redaktorius, kurio kalba, nors buvo trumpa, bet pritaikintą istorinei Jubilėjaus progai ir savo turiniu buvo be galo reikšminga.

Iškilmingasai istorinis Jubilėjaus bankietas baigėsi Amerikos ir Lietuvos himnais. Tačiau, PAČIOJE TIKROVĖJE, Šv. Kazimiero lietuvių katalikų parapija VOS TIK PRADĖJO minėti reikšmingą istorinį savo Auksinį Jubilėjaus, kuris baigsis TIK GEGUŽĖS 23 DIENĄ, kurią dalyvaus J. E. vyskupas Hugh C. Boyle, D. D., aukšti Bažnyčios dignitoriai ir kiti klebonai-kunigai.

Kas tuo tarpu bus renkiama ir kokie vieši iškilmingi kiti minėjimai įvyks Šv. Kazimiero parapijos Auksinio Jubilėjaus proga, bus parašyta ir paskelbta spaudoje.

Tačiau, Šv. Kazimiero lietuvių katalikų parapijos Auksinio Jubilėjaus pradžia tai be galo reikšmingas ir

Iš West End

Susilaukėme Naujo Klebono

Pereitą sekmadienį visi parapijonai apsidžiaugė susilaukė naują dvasios vadą, kun. Povilą Lunski, kuris Vyskupo paskirtas nuolatiniu Šv. Vincento parapijos klebonu. Atrodo labai malonus ir švelnus budo, geros iškalbos. Pirmas įspūdiškai žavėtinai. Iš pirmo pamatymo ir susitikimo su juo mes jį pamilome. Duok Dievo tik sveikatos, o mes tikimės, kad jis mokės gražiai tvarkyti parapijos reikalus ir taikingai sugyventi su parapijonais. Kada bus vienybė mūsų tarpe, tai ir ta sunki skolų našta neatrodys taip baisi. Po pamaldų turėjome labai gausingą parapijiečių susirinkimą, kuriame komitetas išdavė raportą iš pereitų metų veikimo. Pasirodė, kad perėtis metais nušimčiams ir skolai pamokėti išleista \$6,000.00. Šimet gal dar daugiau skolos išitirpsime, tik reikėtų, kad parapijonai didesnėmis sumomis dėtų aukas.

Ateinantį sekmadienį Moterų Kliubas rengia šaunią "ard Party" su laimėjimu \$25.00 karo bonų. Ateikite visi paremti parapijos reikalus.

Šimet sueina 40 metų, kaip yra pastatyta mūsų bažnyčia, tai komitetas rūpinasi suruošti tikamą paminėjimą.

Atsitiktinai teko sužinoti, kad mūsų naujasis klebonas kun. Ovilas Lunskis yra kilimo iš Šiaulių apylinkės, ertužių kaimo. Mokėsi Šiaulių gimnazijoje, 1933 metais baigė Kauno Kunigų Seminariją ir buvo įšventintas kunigui. Vikaravo Vėliuonoje ir Eržviške ir 1937 metais

istorinis įvykis, kurių tokių mažai būta mūsų lietuvių išeivijos gyvenime.

Todėl, šia iškilminga Auksinio Jubilėjaus proga, VALIO Šv. Kazimiero lietuvių katalikų parapijai, ir VALIO D. G. klebonui kunigui Magnui J. Kazėnui. Gerasai Dievas tegu laimina Jus visus ir Jus visas, kurie ir kurios dirbate ir aukojatės Dievo garbei, Bažnyčios gerovei, šio krašto ir mūsų pačių lietuvių tautos naudai!

A. Matutis

atvyko į Ameriką. Buvo klebonu E. St. Louis, Ill. ir vikaru Waterbury, Conn. Klebonaudamas E. St. Louis pastatė naują kleboniją ir gražiai tvarkė tą parapiją. Butų ten ir dabar tebebuve, bet kaip svetimos vykupijos kunigas, turėjo užleisti vietą vietiniam ką tik įšventintam kunigui.

Homestead, Pa.

Po didelių žiemos šalčių ir Dėdė sumanė pravedinti savo senus kaulus. Pereitą penktadienį sėdęs į busą nuvykau į Šv. Kazimiero parapijos svetainę pamatyti pradžią Auksinio Jubilėjaus. Atėjęs į salę nustebau, kad darbo dieną galėjo tiek daug svietelio susirinkti. O tų dainų ir kalbų gražumas ir

įvairumas neapsakytas. Kokia didelė visiems Homesteadiečiams garbė, kad ir mūsų klebonas taip gražiai buvo tame vakare išaukštin tas ir geruoju parapijos "vaiku" pavadinatas. Mūsų klebonas tikrai gražiai pasiūlė savo gijatinės parapijos Jubilėjaus proga paklodamas \$50.00 auka. Dėdė iš savo pusės sveikina ir linki Šv. Kazimiero parapijai ilgiausių metų.

DĖDĖ
"Lietuvių Žinių" Spaustuvei Pittsburghe Skubiai Reikalingas Lintoype Operatorius Pasiūlymus prašome rašyti šiuo adresu:
"Lietuvių Žinios,"
119 So. 22nd Street,
Pittsburgh, Pa.
Telephone HEMlock 3121

"Savas Pas Sava — Lietuvis už Lietuvį"

Pirkite Karo Bonus (WAR BONDS)

Per LIETUVIŲ BUDELE

Oliver Building
Pittsburghe

Valandos, Nuo 11 iki 5 Val. Vak

C. K. Pikielis

PILDOM INCOME TAX

Nuo 9 val. Ryto iki 1 val. po piet namuose

Nuo 4 val. po piet iki 9:30 val. Vak.

Lietuvių Žinių Redacijojė

119 SO. 22nd STREET S. S.

Nelaukite Paskutinės Dienos!

629—5th St., Phone ST. 3298

A.L. WENSLOVAS LIETUVIS GRABORIUS

Laisniuotas Laidotuvių Direktorius. Nauja moderniška koplyčia dykai visiems. Kreipdamiesi į mus turėsite mandagų ir sąžiningą patarnavimą

Tel. Hemlock 0203
2128 CARSON ST. PITTSBURGH, PA.

LIETUVIŠKA BUCERNE IR GROSERNE

JOHN'S MEAT MARKET

SAVININKAS JONAS GRĖBLIUNAS

Kasdien šviežus maistas ir pirmos rūšies prekės Greitas ir sąžiningas patarnavimas.

CORNER (KAMPAS) 16 and McCLURE AVENUE
TEL. HO. 2589 HOMESTEAD, PA.

LIETUVIŠKA MAISTO PRODUKTŲ

Krautuvė - Groceries and Meats

ADOLFAS PALECKIS, Savinin.

Sąžiningas ir greitas patarnavimas, šviežios pirmos rūšies prekės

Tel. Federal 1087

401 Stadium St. Pittsburgh, Pa., Esplen

A. J. HASER - FUNERAL HOME

Dėmesin Ilgamečiam Graborysteis Bizniui

Rupestingas ir mandagus patarnavimas

Phone: FEderal 1622

512 Chartiers Avenue, McKEES ROCKS, PA.

Kraus

V. J. KRAUZLIS, Sav.

JEWELER

Expert Watch Repairing

SILVERWARE — CLOCKS

"IT PAYS TO COMPARE OUR PRICES."

THE FINEST QUALITY OF MERCHANDISE OBTAINABLE

Everglade 4850

1816 Carson Street, S. S. Pittsburgh, Pa.

LIETUVIŠKA KAVINĖ IR RESTORANAS

FIFTH AVENUE CAFE

SAVININKAS JOHN JEZNIS

Skanus gėrimai ir šviežūs valgiai. Priimame užsakymus banketams, vestuvėms, sukaktuvėms, vakarienėms, del 350 žmonių iš karto.

FIFTH AVENUE AT FRANKSTOWN

TEL. EM. 9858 PITTSBURGH, PA.

LIETUVIŠKA BUCERNE IR GROSERNE

STANLEY'S QUALITY MARKET

STANLEY SIMONAVIČIUS, Savin.

Pirmos rūšies prekės, švariai užlaikomos ir daug pigiau kaip kitur

Tel. Hemlock 1328

2100 CARSON ST. PITTSBURGH, PA. S.S.

Jakštas 1916 m. paskelbė nepriklausomą Lietuvos kunigaikštiją . . .

Sueina 5 m. nuo rašytojo mirties. — Ir Jakštas vyžomis nešiojo bei gyvulus ganė. — Žandarų lydimas į Rusijos ištrėmimą. — Eilėraštis kortuotojams. — Apie mokslą bombomis įkurtą. — Kaip Jakštas mane barė.

Didieji lietuviai apie besišypsantį senelį.

Lygiai prieš 5 metus mirtis atšaldė besišypsančias garsiojo Lietuvos senelio — Adomo Jakšto lu pas. Tai buvo did asmenybė, apie ką liudija mūsų garsiųjų vyrų žodžiai:

Nuoširdus poetas ir matematikas, karštas lietuvių kalbos gynėjas ir ištikinęs esperanto platintojas, teologas ir filosofas — jis žymiausias lietuvių renesanso (atgimimo) asmuo, — rašė apie jį prof. Šalkauskis (vėliau išrinktas Lietuvos universiteto rektoriumi.)

Vienas per 20 metų buvo beveik monopolizavęs lietuvių literatūros kritiką (rašų vertinimą). Per tą gražų laiką jis nemažos įtakos turėjo į tam tikrą skaitytųjų skaičių, kuriems buvo neklaidingas vadovas, — taip apie Jakštą atsiliepia B. Sruoga.

Pripažįstame, kad Jakštas po Maironio yra ryškiausias ir žymiausias tos gdynės poetas, — šitai jį vertina rašytojas Putinas.

Jei būtų galima pramanyti tokios ypatingos svarstyklės pilietiniams nuopelnams sverti, tai, mano išmanymu, ant dviejų lėkščių sukrauti visakeriopi Basana vičiaus ir Dambrausko-Jakšto nuopelnai dažnai svyruotų, — sako Tumas Vaižgantas.

Kas gi buvo tasai vyras apie kurį garsiausi lietuviai taip gražiai atsiliepia??

Jaunatvės nuotykių.

Aleksandras Dambrauskas-Jakštas buvo gimęs 1860 m. Kuronių kaime, Ukmergės apskr., ūkininkų šeimoje. Dešimties metų vaikas neteko savo motutės ir jį globojo, į mokslus leido jo dėdė Kriukų klebonas. Namu parvažiavęs vakarus praleisdavo kartais prie bananų šviesos, giesmes giedodami, o vasarą, vyžomis apsiavęs eidavo gyvulių ganyti. Būdamas Šiaulių gimnazijos ketvirtos klasės dėdės vardadienio proga sustatė gana vykusias savo pirmąsias eiles. Gimnazijoje mokinosi daugiausia bajoraičiai, jis gi kaimo vaikas jų draugystėje jautėsi reikiama neaptašytas, tai pamėgo vienatvę ir knygas. Jis anksti ir giliai pradėjo protauti. Štai pavyzdžiui vienas iš jo to laiko tikybinių samprotavimų:

„Bet kuri būtybė yra reikalinga atatinamo savo prigimimui maisto. Sielos maistas yra teisa, o bet kuri tiesa yra amžina, tad ir siela turi būti savo esmėje amžina, nemirtinga.“

Jau nuo gimnazijos laikų daug, daug skaitydavo, o įstojęs į Petrapilio universitetą ne vien klausėsi paskaitų gamtos-matematikos skyriuje, bet dar uoliai lankė tikybos ir filosofijos paskaitas, mėgdamas Solovjovą, apie

kurį vėliau rašė: Joks katalikų apologetas (religijos gynėjas), joks kitas krikščioniškas filosofas nėra mano dvasiai suteikęs tiek šviesos, kiek VI. Solovjovas.“

Universitete įsijungė į lietuvių studentų veikimą. Besiginčydamas su kaikiuriais dėl tikybos klausimų, norėjo iš tos srities daugiau žinių turėti. Kartą senų knygų krautuvėje įsiai rado pigų, gražiai aptaisytą Naujojo Testamento leidinį graikiškai. Nusipirko ir pradėjo gilintis. Vėliau taipgi senų knygų krautuvėje nusipirko prancūziškai „Kristaus Sekimą.“ Tuos ir kitus dalykus beskaitydamas, besvarstydamas palinko stoti į kunigų seminariją.

Ištrėmtas į Rusiją.

Istojęs į Kauno kun. Seminariją užgulė knygas, ilgą laiką pašvėsdamas tvarkymui didžiulės kun. seminarijos bibliotekos. Be to su kitais klierikais pradėjo leisti lietuvišką laikraštį „Lietuva.“ Vieni metu net buvo susvyravęs-norėjo seminariją apleisti, bet vadovybė geriau jį pažindama nuo to sulaukė. Išventintas kunigu, 1888 m. baigęs Kunigų Akademiją buvo paskirtas kapelionu Panevėžio gimnazijoje. Jau sekančiais metais jį už lietuvišką katalikišką veikimą rusai ištrėmė į Rusiją. Buvo taip: artinantis vienai caro šventei paragino lietuvius mokinius neiti į cerkvę, o į katalikų bažnyčią. Vyresnybė miršo, laikė jį maištininku.

Kaipu tokį, — pasakojasi Jakštas, — netrukus nuveždino mane į Kretingos vienuolyną „atgailoti.“ o paskum birželio mėn. ištrėmė 5 metams į Naugardo guberniją policijos priežiūron. Pranešimą gavau iš vakaro, kad susikrovęs daiktus, rytojau dieną anksti galėčiau būti pasirengęs kelionėn. Ją atlikau laimingai, kun. Jachinauskas, tokio pat, kaip ir aš, kaltininko, ir dviejų žandarų lydimas.“

Jakštą nutrėmė į Ustiužną, ir kad nenumirtų iš bado, paskyrė po 6 rublius mėnesiui pašalpos. Ten įsiai surado Pietarį, kurį suragino rašyti ir pats daug skaitė ir rašė, siųsdamas savo ir Pietario straipsnius į slap-tus Prūsiose einančius laikraščius.

„Kad tik po vaisės nesiblaškytų ir knygas mylėtų.“ Pasibaigus ištrėmimo metui, Jakštas grįžo į Lietuvą, buvo kunigų seminarijos profesoriumi, vėliau vyskupo sekretoriumi. 1902 m. įsiai buvo pasiūlytas profesoriumi į Petrapilio dvasinę akademiją. Rektorius apie naują profesorių prasitarė: „Kad tik po vaisės nesiblaškytų ir knygas mylėtų.“ Ir tikrai, kaip Ambrozevičius apie Jakštą sako-sunku surasti žmogų, kurį rečiau

patatysi vaišėse, sunkiau surast tokį, kuris labiau knygas mylėtų. Didžiausias Jakšto džiaugsmas buvo darbas. Įsiai rašė:

Kūrimo veiksmė žmogus pakyla aukščiau už save patį ir tampa panašus į Dievą-Kūrėją . . . Tūnoti nieko nedarant pritinka akmeniui, ne žmogui.“ Jis baisiai nemėgdavo kortuotojų ir dėl jų net eilėraštį sukūrė:

— Ir sėdžia aplink daktarai, kunigai, Tiesos apgynėjai, tautiečių vadai . . . Nors sieloj kiekviens savo gin' idealą, Tačiau susirinkę prie žaliuojalo stalo, Iš viena tris priešus visi ima vyt — Sveikata į turta ir laiką žudy.“

Ir bodėdamasis, kad jam kartą reikėjo maišytis prie tokių penkių lošikų, priduria:

Ir laiko man gaila, ir gaila akių . . . Negrius gi pasaulis dėl mulkių penkių!

Tiesos sargyboje.

Patsai suradęs tiesą religijoje, įsiai buvo uolus jos skelbėjas žmonijai, nenulstamai rašęs ne tik Lietuvos laikraščiuose, bet ir prancūziškai, rusiškai, lenkiškai net esperantiškai (jis buvo esperantiško laikraščio redaktoriumi). Jakštas sielėjosi žmonių sumedžiagėjimu:

— Žiba miestuos liamos elektrinės, Bet žmonių širdy šviesybė dingus: Pripenėtos nuodais tam-sios minios Niekim Dievą ir kelius teisingus.

Veltui graudžią pranašas ved' rauda, Minios klyksmai jo nustelbia žodį; Duonos, aukso ji temato naudą, Dvasios peno ji ieškot negodi.

„Bet Jakštas, tasai dvasios pranašas, nesiliauja perspėjęs:

— Klausant sveiko proto, mums turėtų labiau rūpėti siela, negu kūnas. . . kūnas tai molio krėsta lūšna, o siela-jo gyventojas; kūnas-tai laivelis, o siela — jo vairininkė kūnas tai jojamas asilėlis, o siela-jojikė.“

Jakštas pilnai pasitiki tiesos pergale ir skelbia:

— Kilni gilesnė mintis, syki išreikšta ir įrodymais patvirtinta, nežūsta; ji eina iš vieno amžiaus į kitą, rutuliodamasi, brėsdama, įgydama kaskart tobulesnių formų ir naujų šalininkų. Šiame savo žengime per pasaulį nauja mintis gali sukurti kliūčių, peikimo, net pasmerkimo, bet tai niekis; anksčiau ar vėliau glūdinti joje tiesa išeis aikštėn ir pri-vers pasaulį jai nusilenkti.“

Dėlto Jakštas drąsiai stovėjo tiesos sargybon, nebijo-damas priekiaštų — tik tas, kas nedirba, nesulaukia persekiojimų. Įsiai kalbėjo:

— Priešai ir persekiojimai stovi kaip šešėlis prie žmogaus; kol žmogus eina, šešėlis seka; tiktai kai žmogus atguls, šešuoletis išnyks.“ Už tat ir poezijai jis sta-

to uždavinį-tarnyba tiesai ir gėriui per grožį:

— Poezijos uždavinys skautinti visus žmonės, rodyti jiems ateities idealus, vesti į tai, ko dar nėra, bet kas turi būti. Jos obalsiai — „excelsior,“ sursum corda.“ Jos Kūrimas — pranašavimas. Jos atstovai-socialiniai veikėjai, nes jie, sužavėję, veda paskui save visą tautą.“

Liaudies prietelius, meilės nešėjas.

— Ką tau kas skirs — ar peiks, ar girs, Tu nieko nežūrėk! Į žmonės eik, jiems laimę teik, Jausk ir mylėk! . . . — šitokiai Jakšto obalsis. Tos meilės įsiai išmoko iš evangelijos ir jis taip sielėjosi, kad daugelis to meilės šaltinio nepažįsta. Jo raštuose aptinkame tokį vieną posmelį:

— 1917 m. važiuoju vagonė didis krikščionių studentų judėjimo rėmėjas. Du rau žudymais. Neiškentė krikščunų plėšimais ir „buržujų“ žudymais. Neiškentė krikščionis ir iš savo kertelės paklausė: „Argi Kristus Evangelijoje taip mokė daryti?“ — O ar mes skaitėme Evangeliją? Mes tik jos viršelį bučiavome. O kas ten joje parašyta, mes nežinom“ — at-sakė paklaustieji. Vadinasi Evangelija Rusijos gerbta, jos viršelį puošta aukso ir sidabru, bet jos turinys žmoniems maž teaiškinta, todėl ir tikros Kristaus dvasios rusuose maž tebuvo.“

Todėl jis ir savo eilėraščiuose pasmerkia prievartos priemones, smerkdamas socialus, kurie „drįsta lieti brolių kraują mėtydami bombas“:

— Mūsų sąžinė tuo purtos, Nes dalykas yr ištirtas: Mokslas bombomis įkurtas Nėr teisingas ir netvirtas.“ Tačiau Jakštas anaip toli nėra neveiklumo šalininkas, priešingai, įsiai skelbia:

— Amžinai nusišypsosime ne dėl to, kad liudėjome, — čia mūsų jokio huopelno nėra, — bet dėl to kad stengėmės mažinti kitų ašaras ir kad perėjome gyvenimą gera darylam kitiems.“

Turėdamas aiškų kelią, Jakštas juokiasi iš bespalvių pataikūnų, kurie „dėl švelnumo už dūrų ne tik kaliošus, bet ir savo nuomones palieka.“

Kaip kartą Jakštas mane barė.

Labai klystų, jei Jakštą palaikytų kas tik siauru religijos gynėju. Įsiai domėjosi ir rašė visokiais klausimais. Prisimenu vieną būdingą atsitikimą su juo: Jakštas mėgdavo išeiti pavaikščioti Nemuno pakrantėmis. Kartą eidamas dirbtį į „XX Amžiaus“ redakciją sutikau ant Aleksoto tilto Jakštą. Sustabdęs mane jis kalbėjo:

— Parašykite jūs ten apie mūsų teatro uždangą. Kokia ji ten-nupeišta tik rūtelė. Turėtų būti koks vaizdas, kurs iš karto žmogų nu-teiktų. Ar atsimeni tą dartinę uždangą?“

Matydamas, kad aš lyg svyruoju ką pasakyti, ėmė klausiti: „Tai ar tu vaikštai į teatrą.“ Prisipažinau, kad sunku su laiku, be to—Kaune nelabai pageidaujama, kad kunigai lankytų teatrą. Jakštas ėmė barti: — Tai koks tu redaktorius, kad nelankai teatrą! Tėvynės tarnyboje. Apsigyvenęs Kaune Jakštas buvo vienas iš Šv. Kazimiero dr-jos steigėjų, kuri gausybės knygų dar rusų viešpatavimo metu paskleidė lietuviškoje liaudyje. Jakštas visa siela buvo atsidavęs dėl Lietuvos ir dar 1916 m. drauge su Kriauciūnu ir Banaičiu paruošė didžiosios Lietuvos kunigaikštijos nepriklausomybės deklaraciją ir tam tikrą jos konstituciją o dar 1907 metais skelbė sudarytą krikščioniškiosios demokratijos programą Lietuvos liaudies gerovei ir švietimui pakelti. Ir dabar mums prisimintini jo eilė-raščiai, kaip šis:

— Budinkit miegančius brolius Tėvynėje, Nūn teprakrapšto akis! Šaukit gal da pagalios jų kurtinėje Sentėvių viekas atgys! Jakštas mirė 1938 m. vasario 19 d. Jį prisimindami mes kartojame Tumo-Vaižganto žodžius:

Youngstown, Ohio

ŠIS TAS IŠ PARAPIJOS PASTOGĖS

Teko trumpai pasikalbėti su vienu parapijos komiteto nariu, apie šv. Pranciškaus Lietuvių Parapijos reikalus. Iš pasikalbėjimo paaiškėjo, kad lietuvių parapija jau gyvuoja 25-ti metai nuo jos susitvėrimo. Yra garbinga atmintis, kad ir vargingos buvo parapijos praeitą gyvavimo dienos.

Didžiama lietuvių atsime-na jos pradžia ir visi žinom, kad pradėta iš trupinių. Taipgi visi atsimenam, kad rytinėje miesto daly, žvelgiant iš pietinės pusės, aukštai ant kalnelio buvo matyti pavydaldas kryžiaus, Kada prisirtinį netoli tos vietos, kur buvo pastatyta pirma lietuvių bažnytelė, tai matai, patogioj vietoj, mažą medinį budinkelį, kuris tikrai buvo šv. Pranciškaus Lietuvių parapijos bažnytelė, naujai įsteigta rūpesčių ir pasidarbavimų pirmųjų lietuvių katalikų veikėjų.

Čia gludėjo, ant kalnelio, ne vien lietuvių katalikiška įs-taigėlė, bet drauge ir visų lietuvių ilgų metų ilgėjimos, turėti savą dvasišką vadą ir namelį, kur visi turėjo progą ateiti kiekvieną sekma-dienį išklausti šv. mišias ir priimti šv. Komuniją. Metai po metais slinko ir gal daug pargo prabėgo, bet šiandieną ant to pačio kalnelio, kur saulutė pasirodydama ankstyvą rytą, pasveikina savo skaistumu mūsų garbingą bažnytelę, kuri šiuo sykiu jau yra didesnė ir tuoj nebus skolinga bankui.

Atsimindami tą, mes lietu-

viai tik galim pasidžiaugti, kad praeties darbas ir geras lietuvių noras neužgeso, nes šiandieną tą garbingą atmintis lietuvių gyvo truso ir darbo rezultatai stovi tikroji realybė.

Jei tikrai suėjo 25 metai gyvenimo nuo įsteigimo lietuvių parapijos ir bažnytelės, tai beabejonės, aš tikiu, kad parapijos komitetas, klebonas ir visi parapijonai pasirūpinę padaryti 25 METŲ SIDBRINI parapijos jubiliejų (atmintį) ir tam tikslui pritaikintą vakarienę ir programelį.

Kaip žinom, pirmutinė bažnytelė dar stuko pavaryta į užpakalį naujos bažnyčios toliaus į parapijos daržą — atgyvenus savo pirmą tikslą, o dabar tarnauja, kaip parapijos svetainė, kur mes visi susirenkam ir rengiam parengimus ir laikom organizacijų mitingus. Žvelgiant į tą pirmą bažnytelę, o dabar kaip parapijos svetainę atrodo, kad tas mažas-medinis budinkėlis jau seniai atgyveno savo dienas ir dabar stuko tiktai gruvantis namelis, kuriuom mes pirmataip didžiavomės.

Suprantama, reikia naujo arba tą patį taisyti, bet tie finansai ir tos mažos parapijos įeigos, visados stovi prieš mūsų akys ir užmąnytą darbą trukdo.

Šiandieną, kaip girdžiu, tai jau pradėta taisyti tas namelis (salė) ir malevojama iš vidaus. Gerb. p. Quinn, kuris yra Ohio distrikto CIO organizatoriu ir kuris tankiai didele auka prisideda prie paramos mūsų lietuvių parapijos, tai ir šyki paaukavo malevą (paint), malevojimui salės. Širdingai jam taria, kleb. Sofranic ir komitetas, ačiū, kad jis ir nėra lietuvis, bet taip meilingai susieina su lietuviams ir lanko visus parengimus ir bus mažnytelė. Dar linksmiausias yra, kad jis turi vedęs lietuvaite už žmoną kuri yra maloninga ir neužmirštanti savo tautos ir gimtinės kalbos.

Kalbėdamas apie pataisą svetainės, tai but gerai, kad LRKSA., SLA. kuopa ir kitos mažesnės draugijėlės paukotų keletą dolerių iš savo išdo pataisymui to name-lio, kuris ne taip seniai buvo visų lietuvių „pride“ arba atminties džiaugsmas.

Nepereseniai man buvo primestą per „Dirvos“ korespondentą, kad aš rašydama apie parapiją visados vadindau „mūsų parapiją“, bet sako, kad aš labai mažai esmu prie parapijos prisidėjęs. Tas gal but yra tiesa ir aš nenoriu savinties parapijos, bet tikrai geidžiu ir iš gilumos širdies linkiu ir noriu, kad lietuvių parapija progresuotų ir amžinai gyvuotų. Ne vien mano geismas yra, kad parapija gyvuotų, bet visos lietuvių įstaigos ir įstaigėlės po visus pasaulio kraštus, kad ir iki savo paskutinio gyvenimo dienu gal aš finansiskai negalėsiu nei vienos paremti, bet kas lietuviška, tai tikrai geidžiu, kad nemirtų ir dar daugiau jų atsirastų. Spėju, kad mano vartojamas žodis: „mūsų“ ir „savo“ niekam blogo nepadarys.

Vasario 28 d. bus „cas party“ p. Whiteside namuose. Tiketus galima pirkti parapijos komiteto arba kitų arba iš pat klebonų. Pasitikėdamas, kad sar-raštu neužgavau nei vieno lietuvių, atlikdamas korespondento pareigas ir iki pasimatymo per spaudą, liebusų koresp., Saulės Broli.

PITTSBURGHE IR APYLINKĖSE APSIDAIRIUS.

„Lietuvių Žinių“ Spaustuve Išpildomi „Income Tax“ Blankai.

Kiekvieną dieną, tarp 9 val. vakaro „Lietuvių Žinių“ spaustuveje 119 & 22nd Street pildomi „Income Tax“ blankai. Tai didelis patogumas visiems Pittsburgho lietuviams, todėl prašome tuo patogumu pasinaudoti. Neatdėliokite savo mokesčių blankų išpildymo paskutinoms dienoms. Terminas rapartuoties apie savo 1942 pajamas yra kovo 15 d. 1943 m.

Lietuvos Sidabrinio Jubilėjaus Iškilmių Proga Pardavėta Karo Bonų už \$20,000.00

Užperėitą sekmdienį, lieke Lietuvos Jubiliejinių Iškilmių Pittsburgh'e ponos Izabelė Puskunigis, A. Marculaitienė ir Em. Pikeliūnas, pardavė Karo Bonų už \$20,000.00.

Daug Lietuvių Moterų Merginų Dalyvauja Raudonojoje Kryžiaus Veikloje.

Turėjome progos matyti už perėitą sekmdienį kiek daug lietuvių moterų ir merginų dalyvauja Raudonojo Kryžiaus veikloje. Didelį garbę pelno mūsų tautai lietuvaiteis, kurios pašvėsdia savo laiką Raudonojo Kryžiaus darbuotei.

V. Kriažilis Išrinktas Lietuvos Ukės Kliubo Pirmininku.

Paskutiniame Lietuvos Ukės Kliubo susirinkime, nomas Pittsburgho Jurbėras ir senas lietuvių veikėjas V. Kriažilis išrinktas Lietuvos Ukės Kliubo Pirmininku.

Laonkėsi Kun. Urbanas Kun. Tamolionas.

Atvykę į Šv. Kazimiero parapijos Aukšinio Jubilėjaus iškilmes lankėsi „L. Ž.“ redakcioje malonus sveikė iš DuBois Kun. M. Urbanas ir Kun. A. Tamolionas.

Buvo Išvykę į Chicago.

Pereitą sekmdienį buvo išvykę į Cricagą „Draugė“ koncertą mūsų veikėjai Šmas Aleliunas ir Vladas J. linskas. Drauge su jais važiavo ir kun. A. Karūškis, kuris gal but pasiliks kiek ilgiau Chicagoje.

FILIPINŲ SALOSE YTA LIETUVOS KLIERIKAS (LKFSB) Japonų užimose Filipinų salose yra vienas klierikas lietuvis. Amrikos kunigai darė žygių parsitraukti į Jungtines

Mokiniai ir Studentai Mini Lietuvos Nepriklausomybės 25 Metų Sukaktį

Du Bois, Pa. — Šv. Juozapo parapija yra vienintelė lietuvių parapija Erie diocėjoje. Čia klebonauja D. G. Kleb. kun. Mykolas J. Urbonas, garsus pamokslininkas, misijonierius, didysis tėvynainis, literatas, publicistas. Jis jau nuo 1915 metų lietuviams vadovauja dvasiniuose jų reikaluose, palaiko lietuvių židinį, liekasi visiems gerasai ganytojas ir tėvas. Didingas jo nuopelnas, kad be pastatymo didžiulės puošnios mūro bažnyčios dar įkūrė pradžios mokyklą ir aukštesniąją, būtent, High School.

Būnant žiurov, reikėjo stebėtis

Vasario šešioliktoji, 2 val. po pietų. Programa, kurią Lietuvos Nepriklausomybės 25 metų sukakties proga išpildė Šv. Juozapo par. mokyklos mokiniai ir studentai-ės, buvo trumpa, bet meniška, tikrai lietuviška, tėvyniška. Būnant žiurovu, turėjai stebėtis, iš kur čia tokia karšta tėvynės meilė, kuomet dalyvaujantieji lietuviškoje programoje visi mokiniai ir studentai-ės čia-gimusi. Jų kalba tokia skoningai lietuviška, o ryški dikcija tiesiog tėvyniška ir klasiška. Už tai garbė priklausio D. G. kleb. kun. Mykolui J. Urbonui, kurio rūpestis nuo pat pradžių, jaunoje kartoje, yra kurenti lietuviškąją ugnelę, kuri niekada neužgesnė, bet liepsnuot tėvynainiška liepsna ir tarpų begaline tėvynės meile.

Lietuva bus Nepriklausoma

Vadovaujant Seselėms Pransiškietėms, Šv. Juozapo parapijos svetainė buvo patrijotingai išdabinta. Estrada išpušta trispalvėmis lietuviškomis juostomis ir girliandomis. Sceneriją dominavo Vytautas Didysis, kurio paveikslas dalyviams įkvėpė tvirtybės ir drąsos mylėti ir ginti brangią mūsų tėvų žemę. Scenoje pasirodė Aukštesnės Mokyklos (High School) studentai-ės. Įvado kalbą "Lietuva bus Nepriklausoma" žavinčiai pasakė studentė Evelyne Bruzga. Po žavios kalbos studentai-ės sutartinai sudainavo himną "Pergalės Karalienė", ir paskui dar sudainavo "Ačiū Dievui." Po to sekė tema "Mūsų Lietuvos" eilutės, kurias puikiai deklaravo sekančios studentės: Viviana Bruzga, Stella Skunda, Ona Rusonis ir Antoneta Žurinskas. Po to 11 ir 12 skyriaus studentės, klasišku stiliumi, atliko šokį "Suktinis."

1 ir 2 skyriaus vaidumo

Vadovaujant mokiei Patriciai Sūnalytei, pirmo ir antro skyriaus choras, gražiai atvaizdavo vaizdelį "Marytė Ejo Grybų Rinkt." Mokinės Patriciajos Lomock vadovybėje, mokinių choras puikiai vaizdavo dainą "Šoka Žvirblis." Po to sekė eilutės "Ma-

mytė" ir choras dainavo "Tam-ta-ra-ras-ka."

Mano Tėvynė ir Mūsų Lietuva

3 ir 4 skyriaus mokinių choras šauniai sudainavo dainą "Buvo Kalvis Turtin-gas." o ko sekė "Mano Tėvynės" eilutės, kurias vaizdingai įscenizavo šios mokinės: ois Mikelonis, Dolores Leson, Joana Rakosky, Bernarda Urban, ir mokiniai Donaldas Margolis, Pranas Garskis.

Lietuvos Šventė

5 ir 6 skyriaus mokiniai-ės spudingai vaizdavo "Lietuvos Šventę" eilutėmis, kuriais deklaravo: Elena Lauraitis, Rita Mikelonis, Rozė Marija Skunda ir Patricia Crist.

Iš eilės gražiai atliktas vaizdelis "Į Mokyklą," p kuriu mergaitės ir berniukai puikiai išpildė šokį "Klumpakojis."

Paskui sekė vaizdelis "Žaselė." Po to mokinių choras, vadaujant Marytė Bruzas, šauniai įscenizavo "Bobutę." Čia Marytė Bruzas pasirodė tikras talentas.

Tėvynėi kenčiant

Vaizdelį "Tėvynėi Kenčiant" eilutėmis, su tikra tėvynės meile, šauniai vaizdavo 7 ir 8 skyriaus mokiniai-ės: Mykolas Skunda, Antanas Rusonis, Agnietė Kolash, Irėna Bruzga ir Juzefina Žukauskas.

Mokinių choras šauniai dainavo "Plauk, Dainele, Plauk," ir "Prašom, Prašom, Paklausyti."

Toliau sekė trispalvė platiška, kuri buvo meniškai atlikta.

Patrijotinga klebono kalba

D. G. kleb. kun. Mykolas J. Urbonas tikrai iškalbus kalbėtojas. Patrijotinga gražia savo kalba sužavėjo visus, ir visi jo klausėsi su įtemptu dėmesiu. Tur būt dėl to visi jam atsidavė, dėl to ji myli ir gerbia. Pabaigus D. G. klebonui kalbėti, visi sustojo ir bendrai sugiedojo himną "Lietuva Tėvynė mūsų."

Tėvynės Lietuvos meilės kupini, visi dalyviai išsiskirstė malonia išraiška veiduose ir tėvynainiška nuotaika. Iš visų veidų galėjai skaityti patrijotingą jų meilę ir herojingą pasiaukojimą ginti numylėtą mūsų Lietuvą nuo priešų-prispaudėjų ir tol kovoti, kol brangioji Tėvynė bus vėl Laisva ir Nepriklausoma Valstybė.

Didelė pagarba priklausio D. G. kleb. kun. Mykolui J. Urbonui ir Seselėms Pransiškietėms už visas rūpestingas

Eilėms pasveikinimas gerb. kleb. Kun. M. J. Kazėno ir jo parapijonų Pgh., Pa. laike bankieto proga auksinio šv. Kazimiero parapijos Jubiliejaus.

Tikrai yra man čia labai malonu Sėdėt šalia Jusų gero klebono; Pasinaudoti šia auksine proga, Prabylant į Jus trumpa savo kalba. Ir palinkėti parapijos nariams Kaipio ištikimiems geradariams Ilgiausių ir laimingiausių metelių Vardan susirinkusiųjų svetelių.

Gyvuoki sveiki ir laimingiausi Visoms parapijoms pavyzdingiausi! Kad mano žodžiai nebūtų be vertės Teikiu aš Jums dovaną aukso vertės. Lai Dievas laimina kleboną ir Jus Ilgus, Dievo palaima pilnus metus! Kun. M. J. Urbonas

gas pastangas taip garbin-gai paminėti Lietuvos Nepri-klausomybės 25 metų sukaktį.

Mahanoy City, Pa.

PATRIOTIŠKIAUSIAS MIESTELIS RYTUOSE

Pittsburgh'as šiu karo metu pilnai užsitarnauja savo titulo "dūmų miestas," nes iš visų geležies liejyklų diena ir naktį dūmai veržiasi iš storių juodų kaminų apdengdami miestą sunkiu pilku apklotu pro kurį saulės spinduliai retai prasiskverb-čia. Tokiom dienom Pitts-burgh'as pasidaro tikrai nuobodus ir pilkas miestas ir tiesiog nepakenčiamas tokiam žmogui, kuriam teko pagyventi kvapiuose Lie-tuvos pušaičių miškuose ir grožėtis gražiais saulės nu-bučiutais rugių laukais... Kaip tik tokia pilką dieną nutariau susidėti savo ba-gažus ir pasprukti iš to ne-miolo Pittsburgh'o. Kur taip trošku, kur taip siela kan-kinasi...

Nesunku buvo nutarti kur važiuoti. Vienas mažas mie-stelis rytų kalneliuose jau seniai mane vylioje... Tas miestelis, tai Mahanoy City, Pa. Čia praleidau gražiausias savo jaunystės dienas. Čia išmokau pamilti lietuviškas dainas. Čia radau daug saulėtų lietuviškų šir-džių...

Patekau į Mahanoy City sekmadienį rytą, sausio 14d. kaip tik tą dieną kada mie-stelyje buvo švenčiama Lie-tuvos 25 Metų Nepriklausomybės Šventė. Tuoj nusku-bėjau į Šv. Juozapo bažny-čią Šv. Mišiom. Buvo tai 9 val. Jaunasis vikaras Kun. S. Venclauskas laikė Šv. Mi-šias. Pamokslo metu jis kal-bėjo apie Lietuvą. Jo gilus susipažinimas su Lietuvos praeitimi, kada Gediminai, Algirdai ir Vytautai Lietu-vos garbę ir didybę išplėtė nuo Baltijos iki Juodųjų jū-rų, mane žavėti žavėjo. Nu-stebau, kad toks jaunas "a-merikonukas" galėjo tiek daug įdomių žinių pateikti apie Lietuvą. Jis nurodė, kad Lietuviai net ir dabar pasižymi visose srityse — muzikoj, mene ir literatū-roj. Jo išvada tokia, "geras lietuvis bus geras ir Ameri-konas!" Po šio pamokslo nu-tariau niekad daugiau ne-pasmerkti mūsų Jaunosios kartos, kad jie neįvertina Lietuvos, kad jie neįvertina Lietuvos, kad jie nesido-mauja tai kas lietuviška. Reiktų tik, kad mūsų sene-ciškiškietėms už visas rūpestin-

lietuvišką dvasią jaunesnie-siems taip kaip, kad daro Kun. Kleb. P. C. Česna. Jo įtakoj išaugo daugel tokių patriotų, kaip kad Kun. S. Venclauskas.

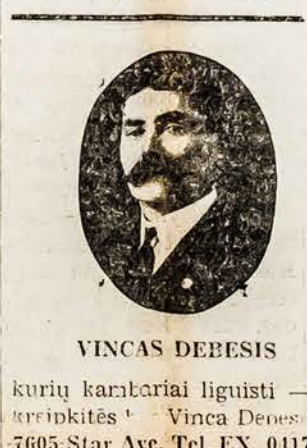
Gražus bažnytinis giedo-jimas man padarė didelio įspūdžio. Čia vargoninkauja gabi muzikė Seselė Juozafi-na. Jos gražiai išlavintas vaikučių ir suaugusių cho-ras savo lietuviškomis gies-mėmis pridavė didelio iškil-mingumo šios dienos ap-vaikšiojimui. Seselė Juoza-fina nuo jaunystės dienų į-domavosi muzika ir vargo-nuo tokių žymių kompozito-ninkavimui gavo pradžią riu, kaip kad Kun. J. Čizau-skas ir Prof. A. Aleksis. Vė-liau studijavo muziką Du-quesne Universiteto Muzi-kos mokykloje, kur baigė B. M. laipsniu.

Teko sužinoti, kad Seselė Juozafina yra tikra Lietu-vos dukra, nors Lietuvoje niekad nėra buvusi. Ji yra susipažinusi su kiekvienu lietuvišku literatūros kūri-niu, plačiai seka lietuvišką spaudą, ir pati bendradar-biauja spaudoje gražiais ap-rašymais iš lietuviško gyve-nimo Amerikoje. Ji ne ma-ža yra išvertusi veikalų lietu-vių kalbon, ypač scenos vaidų. Vėliausias išverstas veikalas tai trijų veiksmų drama "Sėjos Vaisiai." Ši veikalą su dideliu pasiseki-mu įscenizavo Amsterdam'o Šv. Kazimiero Parapijos so-dalės po vadovystę art. J. Olšausko, kuris pats vaidi-no svarbiausią rolę. Kur tik Ses. Juozafina teko moky-tojauti ir vadovauti mokyk-loje, ji visuomet Lietuvos meilę skiepyjo vaikučių šir-dyse. Lietuvos Nepriklausomybės Sukaktis jai visuomet yra reikšminga diena ir ji niekad nepraleidžia šią šven-tę be kokio patriotiško pa-rengimo. Jos tikrai kilni ir lietuviškiems idealams pasi-šventusi asmenybė mane sužavėjo. Ot, kad atsirastų daugiau tokių kilnių lietu-vačių! Lietuvos tauta tikrai tada bujotų Amerikoje.

Tat, turiu dar kartą pa-reikšti, kad Mahanojus — tai lietuviškiausias ir patrio-tiškiausias miestelis rytu-se. Garbė už tai priklausio šios kolonijos dvasios vadui Kun. P. C. Česnai, kuris kle-bonaudamas Šv. Juozapo parapijoj yra daugiausiai nuveikęs lietuviškumo palai-kymo atžvilgiu. Jo įsteigta parapijinė mokykla jo prie-žiūroj tvarkoma tikrais lietuviškumo dėsniais. Savo parapijoj paskirtas jam sie-las jis netik veda Dangaus link, bet ugdo jose taip pat tėvynės meilę.

Felix

Kurių karibariai liguisti — kreipkitės — Vincas Debesis — 7605 Star Ave. Tel. EX. 0417

CLEVELANDO ŽINIOS

Mirė

Sophia Kunigiškiene mirė Penktadienį, Vasario 12d. 37 metų, amžiaus, nuo 1372 Russell Road. Laidotuvės įvyko Pirmadienį, Vasario 15d., iš Šv. Jurgio Bažnyčios, 9:30 val. rytą buvo nulydėta į Kalvarijos kapinė.

Paliko nuliudime: Vyra Antaną, du sunu Edvardą ir Robertą. Tris seseris: Mrs. A. Bender, Mrs. E. Kirsty, Mrs. A. Palzer.

Della Jakubs laidotuvių direktorė patarnavo laidotuvėms.

Jonas Luckus, 59 metų amžiaus, nuo 1260 East 59th St., mirė Penktadienį, Vasario 19. Palaidotas su Bažnytinėmis apeigomis iš Šv. Jurgio Bažnyčios, Kalvarijos kapinėse.

Paliko nuliudime: keturias dukteris — Mrs. K. Dubin, Mrs. U. Sabalis, Mrs. V. Rippeth ir Mrs. B. Long Sunu — John Jr.

Laidotuvėms patarnavo, laidotuvių direktorė Della Jakubs.

KLAIDOS ATITAIŠYMAS

A. Kibartienės laidotuvėse, vasario 8 d., patarnavo ne N. Wilkelis, kaip buvo už pereinamą "L. Ž." numerį paskelbta, bet Laidotuvių Direktorė D. Jakubauskienė. Už klaidą Mrs. Jakubauskienė atsiprašome.

Helen Oberdank, 77 metų amžiaus, nuo 1527 E. 41 St. mirė Milwauke, Wisconsin, lankydama savo sūnų. Vasario 21.

Palaidota su bažnytinėmis apeigomis, Vasario 24 dieną iš Šv. Jurgio Bažnyčios.

Paliko vyrą nuliudime, William ir sunus Agnes, John ir Leonard.

N. Wilkelis patarnavo Laidotuvėms.

Lillian Akialis 29 metų amžiaus, nuo 1420 E. 61st St. Vasario 20 dieną. Buvo nulydėta į kapines iš Nekalto Prasišėjimo P-les Švč. bažnyčios.

Paliko nuliudime: Vyrą Petrą ir motiną Mrs. Katherine Dogan.

Laidotuvėms patarnavo laidotuvių direktorius N. Wilkelis.

K. ŠTAUPAS NAMŲ POPIERUOTOJAS

fięgu tavo namas ar kambarys reikia padalinti šauk- Mulberry 0744

K. ŠTAUPA 14602 THAMES AVE.

Gera Anglis

Geriausis Pochanas anglis koksai ir įkuroms medis vežimais ir ryšuliais

ŠAUKITE: GARFIELD 2921

KOMER COAL & WOOD CO.

1409 EAST 92nd St.

LONDONO LIETUVIŲ PARAPIJA APIMA... TRIS VYSKUPIJAS

(LKFSB) Kun. Dr. Matumy, sekmingai darbuojasi Londono lietuvių parapijoje. Šiuo metu jisai lanko lietuviškąsias šeimas, kurių priklausančių prie parapijos yra apie 320.340, tik jos labai išsisklaidžiusios. Gražiai jų padėti pavaizduoja vienas lietuvių klebono pasi-kalbėjimas su vyskupu: kar-tą Londono lietuvių parapi-jos klebonas pas kaimynus kunigus sutiko kardinola, savo arkivyskupą. Jis ir klau-sia lietuvių klebono, kaip plati jo parapija.— Ji apima tris vyskupijas. — atsako tasai. — Kaip?! Tai lietuvių parapija didesnė už mano vyskupiją?! — nusijuokė kardinolas.

Pirk Karo Bonus

Greičiau Laimėsime Kara

Pranešimas Visiems

Cerbiamieji Namų Savininkai, kurie turite savo namus ir matote, kad greitai reiks taisyti — popieruoti, pabrėkite pavasario, bet taisykit dabar, nes pavasarį bus sunku gauti žmogus — popiermanas, kuris tą darbą gali gerai atlikti. Dabar eina į šapas dirbti, kur geras atlyginimas ir darbas pastovus ir popieravimo darbu visai nepaiso. Tad gerbiamieji namų savininkai, kurie numatote, kad jūsų namus reiks popieruoti ateinančiais metais ir norite gero teisingo darbo, šaukite dabar tuojau:

Mike Kudzus, 1186 E. 82nd Street, Cleveland, Ohio.

Addison Furniture Co.

KRAUTUVES ISPARDAVIMAS

Miegamųjų kambar SETAI
Svečių kambariams SETAI
Pusryčių teikimui SETAI
Stalinių kambarių SETAI
Matracai, Springai ir t.t.

10% to 50%
NUOLAIDOS

Rankandus parduodame ant lengvų išmokėtinų
Išmainyk savo senus rankandus ant naujų dabar

7210 St. Clair Ave. HEnd. 3417

STANDARD FOOD STORE

854 EAST 185th STREET

Atidomė Naujaisia Moderniška SERVE-Self KRAUTUVE. Geriausi vaieiai dėl įsuo stalo Pigių kainos. Nereikia laukti, laisvai galite patys išsirinkti. Duosime kuo geriausią patarnavimą.

Savininkas JOE BLASKEVIČIUS
Krautuės Vardas:

STANDARD FOOD STORE

P. J. KERŠIS

809 Society for Savngs Bldg. - Ofiso Tel. MA'n 1773

Norėdami pirkti dirktu namus bent kurioje miesto dalyje ar pama-
nams, miestelėse? Kreipkitės pas mane, gausit už patarnavimą. Taip-
gi reikios apdovanojimus ir gausite išpaug geriausiu patarnavimu.
Pirkite ir patarnavimą. Kreipkitės, kvienuose paskolose, de orono
Sutaisiu paskolas dėl pirmo mirtigimo. Patarnavimas ir išpaugimas
garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai

DELLA E. JAKUBS LITHUANIAN FUNERAL HOME

LIETUVIŠKIESE Laidotuvių Direktorė
Vilnius Lietuviams mirtiesiems mūsų kambarius leidžiamu avantu ožk.
Laidotuvės kompiuteris reikiu, nete apdovanojimus, geriausia patar-
vima, šilumalankas, maldagas, grotis ir sėdintis ir kitas reikavimus.
Vežimais ir grotimis per-2 val. 10 min. iš miesto. Kainos sužinokite
Zemėsdirbių kaimo ir miščių kaimo mirtiesiems. Telefonuokite.

ENBICOTT 1763
6621 Edna Avenue Cleveland, Ohio

NIKODEMAS A. WILKELIS Licensed Funeral Director

6522 Superior Ave HEnderson. 9292

CLEVELAND'O ŽINIŲ

IŠ ŠV. JURGIO PARAPIJOS

Lietuvos Nepriklausomybės Sukaktuvių Minėjimas

Sekmadienio vakare ir musų Šv. Jurgio parapija, savo auditorijoje, rengė Lietuvos Nepriklausomybės paminėjimą. Daugelio parapijonų nuomone šįmet būtų buvę gražiau tą minėjimą surengti kartu su naująja parapija ir kitomis lietuvių grupėmis, bet nenorėta laukti nuo daugelio metų įsigyvenusio papročio ir rengta atskirai. Nors tą pačią dieną, Lietuvių salėje įvyko bendras visų lietuvių minėjimas, sutraukęs dideles minias žmonių, bet ir musų auditorija buvo apyplinė. Su sirinkimo mokyklos vaikučiai su savo tėveliais ir atvyko gerokas burys pašaliečių, kurie niekuomet nesilankydavo pas mus. Priežastimi to pašaliečių atsilankymo buvo beabejo p. A. Smetona sugarmėjo į parapijos auditoriją ir visi tie, kurie šiaip savo prakalbose ir raštuose nuo daugelio metų, keikia kunigus, viešai niekina Katalikų Bažnyčią ir laike seniau buvusių riaušių, musų parapijoje, buvo pirmutiniai tie riaušiai kurstytojai ir uolus parapijos ardytojai. Be tautinink grupės matėsi dar vienas kitas komunistas, atvykęs pasižiūrėti, kaip atrodo tas išgarsintas buvusis diktatorius.

P. Muliolis vadovavo programai. Pirmiausiai mokyklos vaikai suvaidino neperdaug tinkamą tai iškilmei vaidinimą, "Amerikos kaimo mokykla," kuris buvo ilgas ir publikai nuobodus. Pradedant kalbų programą, įdomią ir gražią kalbą pasakė kun. V. G. Vilkutaitis ir po jo buvo perstatytas kalbėti p. A. Smetona. Šį kartą p. Smetona daug gyviau ir įdomiau kalbėjo negu tautininkų suruoštame, vasario 14 d. Lietuvių Svetainėje, susirinkime. Ponas A. Smetona paprastai kalba tik apie savo darbus praityje, taip ir šį kartą daugias kalbėjo apie tai kokia buvo Lietuva jam vadovaujant Lietuvos Valstybei. Publika laukė iš buvusio Lietuvos vado programinės kalbos, kaip išvauduoti Lietuvą, ką dabar turime daryti, bet apie tai nieko nekalbėjo. Daugiau kalbėtojų nebuvo, nors sekmadienį per visas Šv. Mišias buvo garsinama, kad kalbės Miesto Mayoras Fr. Lausche, bet Mayoras, nei kiti garsinti amerikoniai kalbėtojai nepasirodė. Publikos džiaugsmas ir pasigerėjimas buvo dainos, kurias atliko P. Urbsaitis, S. Maloniūtė ir kitos. A. Smetona savo kalba žmonėms jokio įspūžio nepadare ir baigėsi susirinkimas be didesnio dvasios pakilimo. Atrodo, kad žmonės ėjo į susirinkimą tik smalsumo vedami, kaip į kokį teatrą ir nieko nepaprasto nepamatę grįžo

namon. Daugeliui parapijonų kila klausimas ar verta buvo kviestis į parapijos salę p. Smetoną, kuris per 13-ka savo viešpatavimo metų Lietuvoje skriaudė Lietuvos katalikus, uždarinėdamas jų katalikiškas mokyklas, drausdamas katalikų susirinkimus ir baudamas kunigus, net už pasakytus bažnyčiose pamokslus. Prieš p. Smetonos antikatalikiškus darbus Lietuvoje, ne kartą yra viešai kėlę balsus net Lietuvos Vyskupai savo ganytojiškuose laiškuose. Kokia tad prasmė dabar mums Amerikos katalikams bičiuliuoti su žmogumi, kuris tiek skriaudų Bažnyčiai ir katalikų visuomenei yra padaręs netolimoje praityje. Tuo labiau nėra prasmės mums kaip lietuviams liaupsinti Smetoną, kuris jokios reikšmės neturi Lietuvos atstatymo darbe ir savo siauru partiniu veikimu tik skaldo lietuviškąją visuomenę Amerikoje.

Lietuvaitė.

SUSIRINKIMAS

Moterų Sąjungos 26 kuopa laikys savo mėnesinį susirinkimą šį Pirmadienį, Kovo 1 d. Parapijos mokyklos kambaryje. Narės prašomos atsilankyti.

Pirm. Ona Durasevičienė

CARD PARTY

Moterų Sąjungos 26 kuopa, balandžio mėn. 10d. Šeštadienio vakare, rengia Card Party. Pusė pelno paskirta Parapijos skolai apmokėti.

SUSIRINKIMAS

Aušros Vartų Draugijos mėnesinis susirinkimas įvyksta šį Sekmadienį, Vasario 28d., 2 val., Parapijos mokyklos kambaryje. Komisija iš buvusios Card Party, Vasario 20 dieną, išduos raportą.

Iš Nesil. P-bos P-lės Švč. Parapijos

Įspudingos Pamaldos

Pareitą Sekmadienį buvo įspudingos ir iškilmingos pamaldos. Kun. Dr. K. Širvaitis atlaikė sumą už Lietuvą ir pasakė pritaikintą pamokslą. Pamaldose dalyvavo svečias Čikagietis Leonardas Šimutis, "Draugo" redaktorius ir Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas.

Sajungiečių 36 kuopos Vakaras

Ši Sekmadienį įvyksta nepaprastai gražus vakaras, kurį rengia Moterų Sąjungos 36 kuopa, Vasario 28 dieną, Parapijos salėje.

Bus įvairi programa, dainų, juokų ir šokių. Kviečiame atsilankyti plačiąją visuomenę.

Koresp.

Moterų Labdarybės Dr-jos

Vakaras

Kovo mėn. 7d. įvyksta Moterų Labdarybės Metinė Vakarienė. Bus gerų valgių, programa ir linksmus šokiai, prie geros muzikos. Kviečiame kuodaugiausiai atsilankyti į šaunią vakarienę.

"Lietuvių Žinių" Metinis Koncertas Tikrai — vyks Atvelykio Dienoje — Gegužės 2 D.

Šiuo pranašame, kad "L. Ž." metinis koncertas, kuris buvo nukeltas dėl Lietuvos Nepriklausomybės Jubilėjaus iškilnių iš vasario 21 dienos į kovo 7 dieną, taipgi tą dieną negalės įvykti, nes tą dieną Moterų Labdarybės Draugija rengia savo metinę vakarienę Naujoje Parapijoje. Nenorėdami daryti konkurencijos mums prielankiai draugijai savo metinį koncertą perkėlėme į Atvelykio sekmadienį, gegužės 2 dieną. Jau galutinai tai diena paimta Lietuvių Svetainė ir pranešame visų musų draugų činiai, kad "L. Ž." metinis koncertas tikrai įvyks gegužės 2 dieną ir daugiau jau nebebus atidėliojamas. Kurie esate pirktę to koncerto tikietus, tai jie bus geri dėl gegužės 2 dienos, o kuriems aplinkybės neleis tą dieną dalyvauti sumumis tiems mielai sugražinsime pinigų už pirktus tikietus.

Česlovas Dagilis aigė Kolegiją Elektros Inž. Laipsniu Ir Išvyko į Kariuomenę

B Mrs. Sarulienės (buv. Dagilienės) sunus baigė kolegijos mokslus ir gavo elektros Inžinieriaus laipsnį. Česlovas yra geras susipratęs lietuvis, gabus moksle vyras, kuris ateityje gali toli prasimušti gyvenime. Vos spejo Česlovas Dagilis užbaigti mokslą, tuoj buvo pašauktas į kariuomenę ir antradienį išvyko karo tarnybon. Mr. ir Mrs. Saruliai gyvena 682 E. 92-nd Street, yra uolus visokių gerų lietuviškųjų darbų rėmėjai ir "Lietuvių Žinių" skaitytojai. Linkime jų sunui Česlovui sveikam sugrįšti iš karo ir gero pasisekimo jo ateities gyvenime.

Lietuvos Nepr. Jubilėjaus Komiteto narė.

Ponia Ona Miheličienė negalėjo dalyvauti Jubilėjaus minejime. Bet ji su komitetu dirbo kontakte iki pat parengimo, ir jos dėka, mes turėjome tiek daug svečių. Komisija yra dėkinga p. Anna Miheličienei už gražų bedradarbiavimą su komitetu.

Kun. J. Angelaitis parodė labai gražaus darnumo dar-

be, surengė savo Bažnyčioje iškilmingas pamaldas, pasikolino palmes Sidabrinio Jubilėjaus minėjimo salės išpuošimui ir Susirinkime pasakė gražią kalbą.

SAUGUMO PATARIMA IŠ CLEVELANDO SAUGUMO TARYBOS

Rukymas Lovoje. — Nežiurint kiek žmones yra perspėti nerūkyti-lovoje, bet rūkymas lovoje tebėra viena iš dažniausių priežasčių susižeidimams ir mirimams nuo nudegimo, sako Cleveland Saugumo Taryba.

Daug žmonių mano, kad jie žino kada jie užgesinti cigareta. Bet kiekvienas mes žinome, kad užmiegame be perspėjimo, nejučiomis. Viena minutė esi gyvas, o kita jau ir užmigęs. Jus nieko nežinote kas atsitinka tada. Todėl reikia būti atsargiems, nes gali niekad neatsibusti daugiau!

Bukit atsargus su liuosais plaukais. — Neseniai laikraščiuose skaitėme, kaip moterys buvo užmušta, kada jos plaukus plauamos mašinos ringeris pagavo. Šeimininkės, prie namų ruošos turi visuomet laikyti plaukus prisegtus prie galvos, o ne liuosus, nes yra pavojinga prie ugnies ir prie mašinų.

UGNIS. — Kaip gali vandens vamzdis (paipa) būti priežastimi gaisro? Ir labai lengvai. Kada paipos dažnai žiemos metu užšala, savininkai mėgina atšildyti su ugnimi. Reikia paipos užšaldytas vietas aprašioti skudurais ir ant jų pilti karštą vandenį. Yra nesunku tai atlikti ir nėra pavojaus gaisro.

RAŠYTOJO SAVICKIO RŪPESČIAI.

(LKFSB) Gauta iš Prancūzijos žinių, kad lietuvių rašytojas ir diplomatas Jurgis Savickis gyvena prie Viduržemio jūros. Jisai yra buvęs Lietuvos pasiuntiniu Suomijoje, Danijoje, Švedijoje, o prieš šį karą-prie Tautų Sąjungos. Jurgio Savickio nuotaika esanti labai prislegta, nes jisai nežino, kur jo sūnūs. Jūs greičiausiai bus vokiečiai suėmę, nes juose esama neariško krauonų suaušd (re) (re) (re) of nos vaikai). Jurgis Savickis kiek bepajėgdamas, rašo.

LIETUVIŲ KRAUJO AUKA SUMUŠE REKORDA

(LKFSB) Amerikos Raudonojo Kryžiaus Kraujo Davimo Skyriaus Čikagos direktorius p. Daužvardienės vardu atsiuntė padėką lietuviams, nepriklausomybės sukakties proga aukojusiems savo kraujo. Rašte jisai pažymi, kad tą dieną Raud. Kryžiaus įstaigoje Čikagoje gautas auksčiausias kraujo kiekis: 427 pantės. Direktorius giliai dėkoja, pažymėdamas didelį lietuvių grupės kantrumą atsidavimą.

Lietuvos Nepriklausomybės Sidabrinio Jubilėjaus Didžiosios Iškilmės Clevelande

Dalyvavo 500 žmonių. Svarbiausias Kalbas pasakė Clevelando Miesto Mayoras Fr. Lausche ir Liet. Tarybos Pirmininkas ir Vyr. "Draugo" red. L. Šimutis.

Atlikta nepaprastai įspudinga meniška programa. Aukų surinkta \$320.75.

Praeitą sekmadienį vasario 21 dieną, Lietuvių Svetainėje įvyko nepaprastai įspudingos iškilmės — Lietuvos Nepriklausomybės Sidabrinio Jubilėjau šventė. Gerokai dar prieš 4 val. minios lietuvių užpludo svetainę. Rengėjai nesitikėjo tokios gausios publikos, todėl tepadarė tik 300 jubiliejinį ženkliu, kurių greit pritrūko ir vėliau atvykusieji ženklių visai negavo, apie 4:30 p. m. Cleveland Lietuvių Vienybės Komiteto pirm. Jonas Jarus pradėjo iškilmingą susirinkimą.

Sugiedojus Amerikos Himną, susirinkimui vadovauti buvo pakviestas John De-Righer. Pirmas pasveikino lietuvius atvykęs iš Washingtono kongresmonas Feigman, kuris savo kalboje palinkėjo Lietuvių Respublikai susilaukti Atlanto Čarteryje visoms tautoms garantuotos laisvės. Trumpą pasveikimo žodį tarus Clevelando Miesto Tarybos nariui Kovacic, lietuviškai pasakė kalbą Lietuvių Tautinės Tarybos narys ir "L. Ž." red. S. Gabaliauskas. Protarpiais kalbų tikrai gražių lietuviškųjų dainų sudainavo solistai Krasnickas, Stella Beker, A. Miliauskaitė ir Stella Malonis. Dainininkams akomponavo Mrs. Vilkelienė ir p-lė Hekel. Trumpos pertraukos metu, tik 10 minučių, buvo daroma rinkliava ir surinkta \$248.00, taip kad pridėjus aukas gautas už ženklius susidarė viso \$320.75. Pusė surinktų aukų bus nusiušta Amerikos Lietuvių Tarybos izdan, o kita pusė War Departmentui dėl ginčų Amerikos kariuomenei.

Programai įpusėjus atvyko Miesto Mayoras Frank J. Lausche ir Jugoslavijos Konsulas Dr. Maly. Susirinkimas labai entuziastiškai pasveikino garbingus svečius ir susirinkimo pirm. pakvietė Mayorą ir Konsulą pasakyti kalbas. Mayoras Fr. Lausche pasakė nepaprastai gražią ir įspudingą kalbą, kurioje pareiškė tikrą Lietuvos prisikėlimą, nes teisybė yra pasaulyje ir ji turi imti viršų. Toliau Mayoras savo kalboje pasidžiaugė lietuvių kultūringumu, gražiais lietuviški tautiniais rubais, kurių susirinkime buvo keliolika, ragino lietuvius negailėti jokių aukų dėl Amerikos pergalės ir aukoti dėl teikimo pagalbos Lietuvai ir jos žmonėms, kurie po karo bus labai suvarginti. Jugoslavijos Konsulas Dr. Maly palinkėjo Lietuvai pil-

nos laisvės ir Nepriklausomybės.

Mayoras Lausche parodė lietuviams nepaprastą prielankumą pasilikdamas susirinkime apie porą valandų, klausydamas lietuviškų prakalbų, kurių jis negalėjo suprasti ir lietuviškų dainų. Gražias ir pilnas patriotizmo kalbas pasakė abu Nes. Pagelbos P-lės Švč. parapijos kunigai: Kleb. J. Angelaitis ir Dr. K. Širvaitis. Nepaprastai jautrią ir gražią kalbą pasakė svečias iš Čikagos L. Šimutis, kuris savo kalboje vaizdžiai išdėstė lietuvių kovas už laisvę per pereitą pasaulinį karą ir ragino nepamesti vilties ir turėti tikėjimą į Lietuvos prisikėlimą.

Pasibaigus kalboms, moterų choras, vadovaujant K. Štaupui, gražiai sudainavo keletą patriotiškų dainelių. Ilga iškilnių programa buvo baigta patriotišku ir visus dalyvius sužavėjusiu vaidinimu "Lietuvos Laisvės Vijija." Trumpame, bet prasmingame vaidelyje buvo parodytas bolševikų ir nacių pastangos geruoju prisikalbinti Lietuvą pasiduoti jų nelaisvėn. Kaip Lietuva nepasidavė, tai bolševikai ją surakino nelaisvės režežiais ir naciai tuose režežuose tebelaikio Lietuvą. Pagaliau ateina Amerika ir išvaudoja Lietuvą iš nelaisvės pančių. Tas įspudingas vaidinimas baigtas Lietuvos Himnu, kurį sugiedojo artistai kartu su publika. Lietuvos rolę vaidino Mrs. Macijauskienė, Amerikos — Miss N. Kazlauskaitė, bolševiko—J. Sadauskas ir nacio Mr. Gailiunas. Visi artistai savo roles atliko pavyzdgingai. Veikalėlį parašė kun. Dr. K. Širvaitis. Šios iškilmės buvo surengtos pastangomis taip vadinamo Lietuvių Vienybės Komiteto, kurį sudarė įvairių srovių lietuvių. Kaip matote vieningo darbo gražus vaisiai.

Skirstydami žmonių kalbėjo, kad tai pirmas toks įspudingas, gražios ir kilnios dvasios susirinkimas, kurį išlojo negalima palyginti su iki šiol rengtais kurios nors vienos grupelės susirinkimais. Žmonės myli ir vertina vieningą darbą ir savo gausingu atsilankymu parodė to darbo įvertinimą.

Patenkintas Dalyvis.

Pirk Karo Bonus

Greičiau Laimėsime Karą

110 LIETUVIŲ DAVIAU KRAUJO RAUDONAJAM KRYŽIUI

Tai pirmoji tautinė grupė — Pirmas konsulas davęs kraujo. — Aukojo kraujo 4 la reivių motina.

(LKFSB) Atžymėdami dabrinę Lietuvos Nepriklausomybės sukaktį ir norėdami savo krauju prisidėti prie laimėjimo demokratijai, kurios ir Lietuva vėl atneš laisvę, 110 lietuvių, gyvenančių Čikagoje, prisirinko prie kraujo legijono. Savo kraują sužeistų karių gelbėjimui lietuvių davė Raudonojo Kryžiaus pataipos Čikagoje š. m. vasario 5 d. nuo antros valandos. Tarp davusių kraują matėsi kom. Daušvardis, adv. Grišius, adv. Olis, buvęs Dariaus Girėno posto virš. Kasperis, Andrius Daugirdas, studentas Reneckas ir daug kitų lietuvių. Davė kraujo pan. ir "Draugo" cirkuliacijos skyriaus direktorius kun. Činikas, tuo pasidarydamas lyg ano lietuvių kraujo legijono kapelionu. Pažymėtinas didelis lietuvių ryžtas gumas: tarp davusių kraują buvo, pav., arti 60 metų turinti lietuvė moteris p. Vitrakienė, kurios keturi sūnūs yra USA kariuomenėje, du majorai, vienas kapitonas ir ketvirtas Warrant officer. Negana to-p. Vitrakienė dar užsirašė kitą kartą duoti kraujo. Taipgi šia grupe davė kraujo Čikagietė Tulkienė, kurios du sūnūs armijoje, vienas net Selomons salose. Kalkurka kaip p. Kubaitis ir p. Labauskas davė kraują kiek anksčiau, buvo tokių, kurie davė kraujo antrą ir net trečią sykį, atėjo valdybos narių, atstovų nuo įvairių organizacijų. Raudonasis krauju labai prielankiai apžiūrėjo lietuvius išsireiškę, pažymėjo, kad tai pirmoji tautinė grupė duodanti kraują, kad lietuvis buvo pirmas kitos valstybės konsulas davęs kraujo dėl USA sužeistų karių. Čikagos katalikų kraštis "New World" ir dileras rašė "Herald American" siuntė savo reporterius fotografuoti. Pažymėtina, kaip organizuojant tą lietuvių kraujo legijoną daug pasidarbavo p. Daužvardis, kuri ir pati skyrė savo kraują porciją sužeistųjų gelbėjimui.

Šis tautinis susirinkimas, kurį išlojo negalima palyginti su iki šiol rengtais kurios nors vienos grupelės susirinkimais. Žmonės myli ir vertina vieningą darbą ir savo gausingu atsilankymu parodė to darbo įvertinimą.

Notice

AVOID WAITING IN LINE—HAVE YOUR

Income Tax Return

COMPLETED BY US

MULIOLIS

INSURANCE AND REAL ESTATE

6606 Superior Ave. HENDERSON 6729

6606 Superior Ave. HENDERSON 6729

6606 Superior Ave. HENDERSON 6729

6606 Superior Ave. HENDERSON 6729

6606 Superior Ave. HENDERSON 6729

6606 Superior Ave. HENDERSON 6729

6606 Superior Ave. HENDERSON 6729

6606 Superior Ave. HENDERSON 6729

6606 Superior Ave. HENDERSON 6729

6606 Superior Ave. HENDERSON 6729

6606 Superior Ave. HENDERSON 6729

6606 Superior Ave. HENDERSON 6729